

AZ ÖRÖK PINGVIN

Irtá: TANODY ENDRE

Egy szentéletű, de rövidlátó férfi össze-
fésztette a pingvineket az emberekkel, meg-
terítette őket és társadalomba szervezte. Így
van ez megírva Anatole France-nál.

A társadalmi szervezkedés csakhamar adó-
záshoz vezet, mert szép a társadalmi élet, de
drága. A pingvinek adóalkotmányozó gyűlést
tartottak és megindult a vita, kit és hogyan
kell megadóztatni?

— A gazdagokat, — kiáltja a tömeg.

Nem úgy, barátaim, szólal föl egy jól
képzett közgazdász és fináncpolitikus. Fon-
toljuk meg jobban a dolgot. Ki tartja el a
szegényeket? Ugyebár, a gazdagok. Ha meg-
adóztatjuk a gazdagokat, miből fogják tar-
tani a szegényeket?

Ez annyira világos és meggyőző volt, hogy
az alkotmányozó gyűlés ebben maradt és a
pingvinek ma is ezen az alkotmányos alapon
állanak, ha meg nem haltak.

★

A szentéletű férfi nem is volt olyan rö-
vidlátó, mikor embereknek nézte a pingvine-
ket, mert ugyanez az elv alapja és talpköve
emberi alkotmányainknak is. Ha kétségeink
lehetek volna, eloszoltak abban a negyven-
nyolc órában, amely elegendő volt ahhoz,
hogy a konverzió pénzügyi alátámasztására
tervezett vagyonadó megszülessen és meghal-
jon. Pedig nem is adó lett volna, csak kény-
szerkölcsön, a visszafizetés reményével, ha
nem biztonságával. És mégis, mint törpe csi-
gát a dagály, úgy söpörte el az összes pár-
tok egyhangú állásfoglalása és a javaslat
azonnal visszavonott.

Az örök pingvin nem akarja megadóztatni
önmagát és a képviselőház tagadatlatlanul a
jobb módú pingvinek képviselete. A szegény
pingvin csak választáskor szólal meg, azután
némán gubbaszt a tengerparti kopár szikla-
tetőn. Ami tehát történt, az nem meglepő, az
természetes és az benne van állam- és tár-
sadalomszerkezetünk törvényszerűségében. A
kényszerkölcsön gyors és biztos kimulása
megnyugtatta bennünket, hogy a szerkezet ru-
gói épek és megbízhatóan működnek.

Csak egy valami van, ami gondolkodóba
ejthet. Nem az, hogy a javaslat meghalt, ha-
nem az, hogy megszületett. Nem az éhezők
és nélkülözők száma gyarapodott, hanem főn, a
magas régiókban, a kormányzás titkos szen-
télyében. Hogy megfogható a gondolat,
hogy a vagyont kölcsonre kényszerítsék, hogy
adnia kelljen, ahelyett, hogy kapjon.

Ritkán nyílik a mi számunkra rés, amelyen
bepillantás nyílhat az intézés titkaiba. Ez
a javaslat ilyen kulcslyuk és ki kell használni
az alkalmat, hogy tekintetünket belé merevit-
sük és kifürkészük, ami kifürkészhető.

A tétel egyszerű és világos volt: — vagy a
hitelező zsebére csinálják meg a konverziót,
vagy az államéra. Miután az állam még a
tisztviselőit is nehezen fizeti, nem járulhat
hozzá a konverzió terheivel, csak, ha új fe-
dezetet kap adó, vagy kényszerkölcsön alak-
jában. A konverziós javaslat a legutolsó per-
cig fedezetlenül futott és az ellenálló pártok
leghatalmasabb ellenérve éppen az volt, hogy
fedezet nélkül sehogy sem lehet a javaslatot
megvalósítani. És ebben az utolsó percben
jött Argetoianu a fedezettel, a kényszerköl-
csónál. A törvényalkotásnak ezt a meglepő-
sen komolytalan módszerét, hogy egy ilyen
alapvetően fontos fejezet egész végigemlítés
nélkül marad, a pénzügyminiszter olyan át-
tetszően indokolta meg, mint ahogy a kis gye-
rek szétterpesztett ujjai mögé rejtik arcát.
Hogy ő kezdettől tisztában volt azzal, hogy
pénzeszközök nélkül nincsen konverzió, de
még remélhette, hogy külső vagy belső köl-
csónál a fedezetet előteremtheti, addig nem
vetette föl a végső szükség parancsolta meg-
oldást, a kényszerkölcsönt. Argetoianu akkor
már három hete itthon volt, és mikor haza-
érkezett, már tudta, hogy nincsenek külföldi
lehetőségek, a belső kölcsön ideája pedig föl
sem merült.

Az egész megindokolás üres mutatvány volt
tehát és csak annak a tervszerűen tökéletesen
elleplezésére szolgált, hogy a kényszerkölcsön
pokolgép-küldemény az ellenfelek címére. Ha
fölbontják jó, ha visszaküldik ugyi is jó. És
visszaküldték. De megtörténhetett volna köny-
vűen az is, hogy fölbontják és akkor a va-

gyonra vetett kényszerkölcsön már a napok-
ban törvényté vált volna.

Mindez azt jelenti, hogy halálosan elszánt
párviadal folyik a szervezett pártok és a még
szervezettebb kormányhatalom között. Mind-
két alakulat egyaránt pingvini, de a végső
tűsában megkockáztatják még azt az eshető-
séget is, hogy a vagyon ellen kezdet emelje-
nek.

Másik fölfedezés, amire ez a javaslat vezet,
hogy a megadóztatásra szánt pingvinek tu-
lajdonképpen nem is gazdagok, azaz, hogy a
kényszerkölcsön igazában a szegény-gazda-
gokat sújtotta volna és így az örök pingvi-
ni elven nem esett volna sérelem. A kölcsön
nem lett volna progresszív és így egyazon
mértékkel sújtotta volna a kis és nagy va-
gyont, helyesebben a minusz és plusz va-
gyont. Mert a kis vagyon ma minusz-vagyon
és az adóssággal terhelt kisvagyon rosszabb,
mint a vagyon nélküli adósság. Az a kény-
szerkölcsön pedig a „tisztának” gunyolt érte-
ket sújtotta volna, ami a terhek levonása után
fennmarad. Értékről beszélni ma ott, ahol
tartozás van!

És azok a szálmalmas számok a pénzügyi-
miniszter expozéjában! Öt milliárd adó a me-

zőgazdasági ingatlanoknál, mint számolási
alap, szorozva hússzal, száz milliárd meg-
adóztatható vagyont jelent. Ezek maguk, a
megmentésre szoruló gazdák, akik a kény-
szerkölcsönt szenvedték volna, kivéve a husz
holdon aluliakat. De a terhek nincsenek le-
vonva és így legjobb számítás szerint legfel-
jebb hatvan milliárd lehetett volna a vagyon-
adó alapja. A beépített ingatlanoknál három
milliárd adóból indulva ki, hatvan milliárdos
vagyonalap, de a terhek levonása után alig
maradt volna negyven.

Szó sincs róla, hogy mikor a végszükség
órája üt, akkor ezeket a vagyontokat lehet és
kell kölcsönre kényszeríteni és, hogy a liberá-
lis párt és nemzeti párt kassandrai vészkiál-
tásai csak arra valók, hogy ha már a konver-
zió elleni védekezés ellenük fordította az el-
adósodott gazdákat, legalább a kölcsöntől
reszkető vagyonőrök rokonszenvét nyerjek
meg maguknak. De ez csak szavazat-problé-
ma és ismét csak hatalomharc, ellenben nem
változtat azon, ami bennünket olyan nagyon
és olyan közvetlenül érdekel, hogy milyen
végzetesen szomorú a leromlás zárszámadása
és leltára.

★

Prezán marsall elnöklelte alatt, Goga, Lupu, Bratianu György és Stere részvételével alakulna meg a választási kormány

Argetoianu betérjesztette a konverziós javaslatát

Bukarest, február 25.

A főváros bel-
politikai levegője
megint rajzik a
legkülönbözőbb
kombinációktól. —
Goga szerda dél-
utáni királyi ki-
hallgatásának igen
nagy jelentő-
séget tulajdonít-
nak. Miután egyre
inkább előtérbe
van a semleges vá-
lasztási kormány gondo-
lata, amely a le-
hetőségek szerint tiszta választásokat ve-
zethetne le e miután ebben a kormány-
ban Erdély képviselőjének föltétlenül
helyet kell szorítani, mert ez Titulescu-
nak is határozott kívánsága volt, termé-
szetszerűleg került az előtérbe Goga sze-
mélye. Az Averescu-párt ma már nem
tekinthető komoly politikai pártnak és
Goga nem tekinthető az Averescu-párt
tagjának. Így lehet ő a jelenlegi körül-
mények között az a személy, aki körül
az új és ideiglenes jellegű választási kor-
mány kijegyezhető. A miniszterelnök
azonban nem ő lenne, ő a belügyi tárcát
kapná meg, amely — választási kormány-
esetén — fontosabb is a miniszterelnöki
tárcánál. A miniszterelnökséget Prezán
marsallnak szánták, akiről már annyiszor
volt szó, amikor a belpolitikai helyzet
tisztázása érdekében átmeneti intézkedé-
sek szükségessége került az előtérbe.

Prezán marsall és Goga mellett Lupu
kapná a földmívelésügyi
tárcát, az átmeneti kor-
mányban. — Bratianu
George sem maradhat
ki, hogy így a kisebb
pártok összekerüljenek.
Ő lenne a külügyminis-
ter, de nem Titulescu
fölött, hanem Titulescu

irányítása alatt. A pénzügyminisztersé-
get semleges szakember kapná. A többi,
kevésbé fontos tárcákra a nemzeti-pa-
raszpárt adná a kevésbé exponált férfiak
a második garnitúrából. Erre vonat-
kozólag már megvan a többszörösen alá-
támasztott megegyezés, — amint a be-
fentes politikuskok híresztelik.

Valakinek azonban még nem volt
szabad kimaradnia. Valakinek, aki
Bessarabiát képviseli legalább olyan
mértékben, ahogyan Goga Erdélyt ebben
az átmeneti kormányban.

Gogának már megvan erre a szerepre
is a jelöltje...

Goga Sterével tárgyal...

Kétségkívül érdekes az, ami a politi-
kai pártokat Goga királyi kihallgatása
után izgalomba hozta. A kieszmélet bel-
ügyminiszter ugyanis, a
ki az átmeneti kormány
lelké lesz, a királytól
való távoztása után egye-
nesen Steréhez ment, a
kivel hosszú ideig ta-
nácskozott. Ha a főntebb
ismertett kombinációk-
nak van komoly alapjuk,
— ami az adott körül-
mények között indokoltak is látszik, —
ugy Goga tanácskoztatása Sterével föltétle-
nül nagy figyelmet érdemel. Egyébként
is szerves része ez annak a gondolatso-
rnak, amely új és tiszta választások leve-
zésére olyan átmeneti kormányt akar,
amely ellen az ország egyetlen részének
se lehet panaszja. Ha Goga Erdélyt kép-
viseli, ugy Bessarabiát is föltétlenül kell
képviselnie valakinek...

Arról egyelőre még nincs jelentés, hogy
a jövődó belügyminiszter milyen ered-
ménytel járt a jövődó — Steré-énél.

Beterjesztették a konverziót...

A kamara folyosóján a tegnap arról
beszéltek, hogy Argetoianu pénzügyi-
miniszter esetleg eltekint a konverziós ja-
vaslatától és a mezőgazdák adandó ki-
lenc hónapos moratóriummal kísérli meg
előldázni a válság megoldását. Ez a hír
hamisnak bizonyult.

Csütörtökön délbén ugyanis a pénz-
ügyminisztérium átküldte a Monitorul
Oficial nyomdájába a törvényjavaslat
szövegét.

A kamara esti ülésén a képviselők nagy-
része már kapott is az új „nyomtatvány-
ból”.

A javaslat fölötti vita pénteken dél-
után kezdődik meg a kamarában. Lehet,
hogy nem is lesz nagy harc körülötte. A
pártok már kimerültek és amint hallik,
megelégszenek az egyszerű pártnyilatko-
zatok felolvasásával, anélkül, hogy az
erőteljesebb vitát kieresztse magukból.

A nemzeti-parasztpárt és a liberálisok
parlamenti csoportja csütörtökön este ül
össze, hogy leszögezze a javaslat tárgya-
lásával kapcsolatban követendő magatart-
ást, esetleg megszövegezze a felolvasan-
dó pártnyilatkozatot. Ugy látszik, hogy a
nagy előcsatározásokkal, Argetoianuak
sikerült annyira kifárasztania az ellenzé-
ket, hogy a döntő csatára már nem ma-
radt elég erő bennük. Viszont az is lehet,
hogy a hevesebb vitáktól való tartózkodás
ma már pártközi program, amit Ti-
tulescu tanácskozásai kerekítették ki. A
kormánynak maradnia kell addig, amíg
az előtte álló fontos törvényjavaslatokat
keresztül nem viszi. Ha azán a rábizott
nem nagyon könnyű és nem is szimpatikus
munkát elvégzi, távozhatik és akkor
sor kerül az új választási kormányra.
Kár volna tehát ilyen körülmények kö-
zött akadékoskodással nyújtani a kor-
mány életét.

Különös processzió, amely zászlók helyett két éhező gyermeket emel a magasba

Kovács Anna két gyermekének éhen kell pusztulnia, mert az anyjuk törvénytelenül él az apjukkal

Brassó, február 25.

Ma délelőtt 10 és 11 óra körül furcsa processzió vonult a Hirschert utcától a Kapu-utca végén levő városháza épületéig. Körülbelül 150 ember vehetett részt ebben a felvonulásban, amelynek élén nem a hagyományos egyleti zászlókat vitték, hanem két aprócska gyermeket.

Különös processzió... Sápadt, kopott emberek. Arcukon és ruhájukon az éhezés és nélkülözés félreismerhetetlen bélyegei.

Munkanélküliek. Éhezők. Rongyosok. Didergők. A XX. század gazdasági berendezkedésének elevenen is hősi halottai.

Azért gyűltek össze, — amin az alábbiakból kiderül —, hogy a menet élén a nyomor és könyörtelenség szimbólumának kinevezett két ártatlan apróság számára néhány falat kenyeret, egy kis meleget szolgáltató fát kérjenek. Ők, akik maguk is éheznek, fáznak és nélkülöznek.

Összegyűltek annak a Hirschert-utcai háznak a folyosóján, vagy ahogy ők a maguk külön terminológiájával elnevezték: „a padlason” és a munkanélküli segélyeket osztogató bizottság előtt jelentkeztek és segélyt kértek a gyermekeknek. Azt hitték, hogy ha 150 sápadt arc, 150 öltözet kopott ruha, 150 korgó gyomor tanúsítja a két kis éhes fióka szenvedéseit, működésbe jön a nemes emberbaráti szervezet, ott a Hirschert-utcai padlason és boldogan állítja ki Kovács Anna elvált asszonynak és két kis pulyájának a segélyutalványokat.

A segélyiroda korifeusai hivatalos részvétellel hallgatták végig a küldöttség előterjesztését s azután siettek közölni:

— Aki törvénytelenül él együtt valakivel, annak nem jár munkanélküli segély. Tessék talán a városházára elmenni.

A Hirschert-utcaból tehát elvonult a menet a városházára. Az interjúmbizottság elnökeivel szerettek volna beszélni, de ez a tervük nem sikerült.

— A primár ur gyűlésen van. Vele most nem tudnak beszélni.

A népes deputáció erre dr. Sassuhoz fordult. Előadták azokat az argumentumokat, amelyeket a két kis éhes fióka érdekében szükségesnek tartottak, de eredményt itten sem értek el.

— En nem segíthetek magukon, — mondotta Sassu dr. — Tessék Wagner tanácsos urhoz fordulni.

Wagner tanácsostól is üres kézzel jöttek ki a munkanélküliek. A tanácsos ur ugyanis erre az álláspontra helyezkedett: — Nem adhatok segélyt, mert Kovács Anna nem él törvényes házasságban.

Kovács Anna és két kis gyermeke, a kik a többnapos éhezéstől annyira elgyengültek, hogy ölben kellett vinni őket, csendesesen sirdogáltak. A hatóságok minden vonalon elutasítják őket, nyilván azért, mert csak törvényes feleségnek és törvényes gyermeknek van joga éhezni most is, amikor a nyomor és szenvedés hulláma feltartóztatathatatlannul, vámmentesen, elseprő áradatként hullámszik végig az országokon.

A szomorú küldöttség tanácsalanul állott a tanácsház folyosóján. Még akkor sem tehettek volna semmit, ha akartak volna is, mert amíg irodáról-irodára jártak, szuronyos csendőrök és erős rendőrsztag szállta meg a városháza folyosóját. A karhatalom egyrészt a tömeg zömének a városházára való behatolását akadályozta meg, másrészt pedig gyorsan és erőlyesen gondoskodott arról, hogy Kovács Anna és a két éhes gyermek sirdogálása, a küldöttség tagjainak elkecseregett kifakadásai sokáig ne zavarják a városháza munkarendjét.

A különös processzió ismét megindult végig a Kapu-utcan. Felkeresték Jancu Jancu dr. brassói orvost, a szociáldemokratapárt itteni vezetőmberét és elmondták a történeteket. Jancu dr. azonnal megígérte, hogy miután a vidéki munkanélküliek segélyezése körül napról-napra megismétlődő anomáliák orvoslása miatt ugys tárgyalnia kell a vármegyei prefektussal, közbenjár nála azért is, hogy Kovács Annának és két éhező gyermekének segélyt eszközöltesse ki.

Közben Jancu dr. nővére néhány szelet kenyeret tett a sirdogáló apróságok elé. — Tessék odanézni! — rántja meg karomat a küldöttség egyik tagja. — Mint a farkasok, úgy eszik szegények a száraz kenyeret!

A Hirschert-utcai padlason és a város-

háza jól fűtött irodáiban talán el sem hinnék: a törvénytelen házasságban élő asszony gyermekei, akiknek a hatóság nem ismeri el jogát a szegények könyháján kiporciózott ingyen ebédhez, éhes és tépi, nyeli a század legborzalmasabb problémájává vált életanyagot, a kenyeret.

— Kérem, tessék megírni — szól az egyik munkanélküli — a város területén 4000 munkanélküli van. A város azonban csak 850 segélyt ad ki. Mi magunk, abból a kis segélyből, amit néhányan kapunk, segítünk egymáson. A Csatorna-utcaban lakik egy fiatal asszony, akinek az ura katona. Az asszonynak nincs fája, nincs ennivalója. Mult héten a két gyermek ágyban feküdt s amikor megkérdeztük, hogy mi bajuk, ezt mondták: „Búcsi kérem, mi nem vagyunk betegek, csak két nap óta nem ettünk”. Amíg az apjuk szolgát a katonaságnál, ezek vagy megfagynak, vagy éhen halnak...

Azok is, akik a várostól segélyt kap-

nak, ha nem is hálnak éppen éhen, de nyilván sokat szenvedtek a hosszú tél hidegétől. Havonta ad ugyan a város számukra 300 kg. fát is. De az csak fenyőfa és elég anélkül, hogy meleget adna.

Ez a mai különös felvonulás, élén a hagyományos tarka egyleti zászlók nélkül, korunk megdöbbentő szimbólumával, az éhező gyermekekkel, azokban, akik tanuj voltak a megrázó gyermekírásnak és anyai könnyeknek, bizonyára elgondolják.

Több melegség, több emberség és több szív kellene a hivatalos irgalom gyakorlati alkalmazásához s kevesebb bürokrácia, kevesebb rendőr, kevesebb szurony. Két kis síró gyermek, egy éhségtől tántorgó anya és néhány hasonlóan szerencsétlen nélkülöző még nem ok, nem lehet ok a karhatalom mozgósítására, amikor nagyobb bűnösök hálókocsokban mehetnek egzotikus világtájakra az ellopott közpénzekkel...

— fz —

POLITIKUS URAK!

Tessék újra átolvasni a rég elfelejtett iskolakönyveiket

Argeloianu egy 2000 év előtti tervezetből plagizálta konverziós javaslatát

Bukarest, február 25.

— Az uzsorások szigora és kegyetlensége legtöbbünket, szerencsétleneket és szegényeket, megfosztott otthonunktól, de valamennyiünket jóhírűnkől és vagyonunktól... Őseitek, könyörülettel telve el a római plebejusok iránt, többször segítettek nyomorúságukon s így a közelmúltban is, már a mi időnkben, a sok adósság miatt, minden jó ember hozzájárult, hogy az ezüstit rézzel fizessék...

— A kik mindenáron népművelő akarnak lenni és ebből kísérleteket tesznek arra, hogy a tulajdonost kiűzzék birtokából, vagy pedig kölcsön adott pénzt az adós javára elengedtesse, azok alapjait megintatják az államot. Mert egy állam és egy város rendeltetése az, hogy

teljessé és megtámadhatatlanná tegye a vagyonbiztonságot...

MIT ARUL EL EGY RÉGI „PUSKA”

Ugy-e, ismerőseknek rémlenek itt-ott a fentebbi sorok, különösen az utóbbi passzusból? Azoktól kérde, akik gimnáziumot végeztek, lehetőleg a „jó bűkevekben”, s akarva, nem akarva, magolniok kellett egyet-mást Róma történetéből.

Nos, hosszabb köntőrfalazás nélkül elárulom, hogy két piszkosra böngészett „puskából” valók a fenti sorok, amelyeknek egykor nagy volt a keletjük a maturanadusok körében, de amelyekről régen megfeledkeztünk. Az első idézet Sallustius „Catilina összeesküvéséről” című művének 33. fejezetéből, a második pedig Ciceró-nak „A kötelességekről” szóló beszédéből származik.

A 2000 év előtti konverzió

Ha ugyanis most vesszük elő Cajus Sallustius Crispust és a híres Cicerót s romániai jelenünk legfőbb problémájának a szemszögéből olvasgatjuk azt, amit a gyűlöltté tett Catilináról összeírtak és beszéltek, — meglepetve jövőnk rá, hogy hiszen akkor is ugyanarról volt szó, mint manapság: konverzióról és adósság-elengedésről...

...A sok adósság miatt minden jó ember hozzájárult, hogy az ezüstit rézzel fizessék, — hivatkoztak memorandumukban Catilina és főhadsegéde: Manlius delegáltjai Krisztus előtt 63-ban arra a törvényre, amelyet 23 évvel azelőtt Valerius Flaccus konzul szavaztatott meg s amely szerint minden tartozásnak háromnegyed részét elengedték. Egy ezüst sestertium helyett csak egy réz as-t kellett visszafizetni a hitelezőnek.

MÁR AKKOR IS IGY TÖRTÉNT

A Catilina-féle adósságrendezési mozgalom és harc esetében éppen olyan fura helyzetek keletkeztek, épp olyan furán oszlott meg a közvélemény, akárcsak napjainkban.

A főnemesi, patricius-származású Catilina terveit — olvashatjuk a vele szemben nyilvánvalóan kedvezőtlenül elfoglalt Sallustiusnál, — lelkesen magáévá tette az egész plebejus, kisparasztréteg, az ujtások iránti előszeretettel. Mert Catilina, az ősnemes tiszt, őszinte reformokat kívánt: adósságelengedést, szigorubb ellenőrzést az állami pénzügyek fölött és hasonlókat.

A vidékről felcseperedett, plebejus-eredetű ügyvéd, Ciceró azonban, aki a tulajdon sértetlenségét képviselte, erősebbnek bizonyult nála. Sikerült gyűlöltté tennie Catilinát és társait, jellemtelen kalandoroknak és szörnyeknek tüntetve fel őket, holott törekvéseikben a magasabb államérdeket tartották szem előtt s reformjaikkal éppen konszolidálni akarták az államot.

A magánkapitalisztikus érdek akkor is győzedelmeskedett az államkapitalisztikus szempontok fölött,

Catilina alakja csak a meglehetősen korrupt és Ciceró-párti Sallustius könyvében, meg Ciceró-nak, ellenfelének a beszédeiben megrajzolt gyűlöletes megfestésében maradt ránk s csak újabban rehabilitálta a történelem. Az utóbbi időben már kiderült, hogy Catilinát is a római parasztság megmentésének a szándéka vezette lényegében, akár 70—80 esztendővel előtte a Gracchusokat, Tibériust és Caiust, akik az agrárreformért küzdöttek ugyan csak szociál-konzervatív elgondolásokból.

Végül Róma hatalma is a parasztság jólétén alapult. A paraszt plebejusok hódították meg a birodalom tartományait s a Földközi tenger partvidékeinek akkor világhatalmat jelentő birtokát az ő fegyveres tömegeik tartották meg.

A két agyonvert Gracchus harcai általános sikertelenségük ellenére is eredményeztek annyit, hogy

közel százezernyi parasztbirtokot nyestek ki az állami rezervákból.

Viszont Catilinának nem sikerült új adósság-elengedéssel megmenteni ezeket a portákat... Ciceró, az arrivált vidéki ügyvéd, ékes-szólással lehengerelte a „konverziós” tábor akcióját.

ÉS 2000 ÉVVEL KÉSŐBB?

Idestova kétezer esztendővel később, az Ur 1932-ik évében ismét Catilinát és Cicerót harcolnak egymással a parasztadósságok rendezésének a kérdése körül. S a kis Cicerók ugyanugy mindennek lemondják a Catilinákat, mint akkor. Hogy csak azért vannak az adósságelengedés mellett, mert maguk is nyakig el vannak adósodva, hogy demogógok, hogy tervükkel veszélyeztetik az állam alapjait és így tovább, — lásd Sallustius könyvét a Catilina-összeesküvésről.

Kőrösi Sándor

FEBRUÁR 22

Kavarodás a légügyi alminisztérium körül

Bukarest, február 25.

A belpolitikai jelentésekhez tartozik az is, hogy a tervbevett légügyi alminisztérium körül már is nagy kavarodás van. A hadügyi, a földmívelésügyi és az ipartügyi minisztériumok egyaránt jogot formálnak ahhoz, hogy az új államtitkárság fölötti rendelkezési jog az övék legyen.

A hadügyi minisztérium azzal érvel, hogy harci repülőgépekről is szó van, az ipartügyi azzal, hogy nagyobb részt mégis csak a kereskedelmi gépek kerülnek az államtitkárság fennhatósága alá.

És végül a földmívelésügyi minisztérium azt mondja, hogy az új államtitkárság a javaslat szerint magába olvasztja a központi meteorológiai intézetet is, ez pedig eddig is a földmívelésügyi minisztérium hatáskörébe tartozott.

A vita még nem dőlt el és nem is dőlhet el egykönnyen, mert mindenik versenytársnak van valami igaza. Valami...

Készül az erdélyi tervgazdaság

Bukarest, február 2.

Minden feltűnés elkerülésével és anélkül, hogy akár a fővárosi sajtó is megemlékezett volna róla, az erdélyi minisztérium egymásután az összes erdélyi prefektusokat sorra Bukarestbe rendelte. Az erdélyi prefektusoknak ez a rejtélyes felvonulása két héten keresztül tartott és ezen idő alatt már majdnem az összes erdélyi prefektusok megjelentek az erdélyi miniszter előtt. Ma és holnap érkeznek be az utoljára meghívott erdélyi megyefőnökök és ezzel a sorozatos konferenciák befejeződnek.

Illetékes helyen érdeklődtünk a sorozatos megbeszélések céljáról, ahonnan az alábbi információt nyertük:

Tatár erdélyi miniszter mindjárt hivatalba lépése után elhatározta, hogy Erdély teljes konszolidálása céljából kidolgoz egy nagyszabású egységes tervet.

Ez a terv orvoslást nyújtana az összes erdélyi megyék panaszaira, felölelné mindazon lehetőségeket, melyek alapján az erdélyi megyék gazdasági és szociális nivóját emelni lehetne.

Az erdélyi miniszter, hogy e terv kidolgozásához szükséges adatokat beszerezhesse, sorra magához rendelte az erdélyi megyék prefektusait és külön-külön minden megyefőnökkel megbeszélte az illető megye általános és speciális kívánságait. Nagy általánosságban az alábbi kérdések kerültek megbeszélés alá a konferenciákon.

1. Mennyi a megyében a kifizetésre váró nyugdíj?
2. Mennyi a hátrálékos és még ki nem fizetett tisztviselői fizetés?
3. Milyen állapotban vannak az utak, hidak és hol volna szükség sürgős közmunkára?
4. Mennyi munkanélküli van a megyében?
5. Mennyien vannak a megyében olyan polgárok, akik az állam támogatására szorulnak?
6. Hogyan él a román többség a kisebbségi polgárokkal, vannak-e konfliktusok és ha igen, milyen okra vezethető az vissza?
7. Milyen speciális kívánsága van a megyének?

A megbeszélések után a prefektusok a letárgyalt anyagot írásba foglalva átadták az erdélyi miniszternek és egyenlő időre a megyefőnökök munkájában részt vevő prefektusok részéről a megye helyzetét, a minisztériumban ezeket a tanulmányokat összegyűjtötték és rövidesen megkezdődik az így nyert anyag egységes feldolgozása. Vannak olyan problémák, melyek egyaránt érintik az összes megyét, viszont vannak egészen különleges, egyes megyét érintő kérdések. A megoldásra váró problémák osztályozása után készíti el Tatár erdélyi miniszter az egységes erdélyi tervgazdaságát, mely a beszerzett adatok alapján egyrészt rá fog mutatni Erdély égi problémáira, míg más részt meg fogja mutatni az utat, ahogyan ezeket az égi sebeket gyógyítani lehet.

Információnk szerint, ha Tatár miniszter elkészül az erdélyi tervgazdaságával, úgy azt bemutatja a minisztertanácsban és ha az apróbbja, akkor veszi kezdetét Erdély konszolidálását célzó terv végrehajtása.

Kötél általi halálra ítélték a kispesti vendéglős gyilkosait

Nikodém Miklós a harmadik vádlott 12 évi legyházatot kapott

Budapest, február 25.

A honvédfőtörvényszék csütörtökön délelőtti 10 óra után néhány perccel hirdette ki az ítéletet Lukács Béla kispesti vendéglős gyilkosai bűnperében. Sztaniszlavszki József 22 éves és Kava Gusztáv 23 éves vádlottakat bűnösnek mondták ki egyrendbeli rablógyilkosság és hat lopás, Kavát pedig még külön kétszeri lopás bűntettében is ezért mindkettőjüket kötél általi halálra és

a honvédség kötelékéből való kizárára ítélték.

Nikodém József 23 éves vádlottat a büntett végrehajtásában való segédkezésben mondták ki bűnösnek és ezért tizenkétévi fegyházra és tizenötévi hivatalvesztésre ítélték.

Az ítélet meghagyja, hogy a halálos ítéletet előbb Kava Gusztávnak kell végrehajtani, és csak azután Sztaniszlavszkin.

Elkészült az új állampolgársági törvény

Bukarest, február 25.

Ma nyilvánosságra hozták az új állampolgársági törvényt, amelyet a rendezetlen állampolgárságu lakosok ezrei várják bizonytalan állapotuknak legalább ezen a téren való megnyugvását. Az új törvény két szakaszból áll, amelyek a következőképpen hangzanak:

1. Mindazok az egyének, akikre az érvényben levő állampolgársági törvény 56-ik szakasza vonatkozik, ismét kérhetik felvételüket az állampolgársági listákba, ha igazolják, hogy 1918 december 1-től a jelen törvény életbelépéséig állandó lakhelyük az országban volt és ezalatt az idő alatt ők vagy a szüleik itt adó fizettek. Azokat a hivatalnokokat és tisztviselőket, akik erre a célra valóban bizonyítványt szolgáltatnak ki, valamint akik az ilyen hamis bizonyítványokat igénybeveszik, kettőtől három évig terjedő fegyházzal büntetik.

Az állampolgárság elnyerésére vonatkozó kérvényeket 1932 december 31-ig kell benyújtani az illetékes törvényszékhez amely az ügyészség meghallgatásával hozza meg döntését. Elutasítás esetén a végzés harminc napon belül megfellebbezhető a táblához, ahova azonban az ügyész is fellebbezéssel élhet.

A kérvények helyegmentesek.

2. Megsemmisítetik minden olyan egyének az állampolgársága, akit téves, vagy hamis adatok alapján vettek fel a régebbi listákba. A megsemmisítést bármely román állampolgár kérheti, valamint az ügyészség is. A törvényszék végzését itt is meg lehet fellebbezni a táblánál.

Az utóbbi szakasz sajnos, ismét tág teret ad a zsarolásokra azzal, hogy mindenkinek jogot ad más ember állampolgárságának a firtatására és megsemmisítésének követelésére, holott ezt a jogot a hatóságoknak maguknak kellene fenntartaniuk, meghallgatva azokat a szerveket, amelyek az állampolgársági jogvédelmet ellátni hivatottak.

Dr. Miklós Zsigmond, Sepsiszentgyörgyről elszármazott közjegyzőt meggyilkolták Ráckevén

Budapest, február 25.

Sepsiszentgyörgyön emlékeznek dr. Miklós Zsigmond fiatal jogászra, aki Kolozsváron végezte még a háboru előtti jogi tanulmányait, majd a háboru kitörésekor bevonult katonának, orosz fogságba esett, ahonnan csak nagy ügyvel-bajjal tudott hazajönni. Ekkor azonban már nem jött vissza Erdélybe, hanem Budapesten maradt és nem sokára álláshoz is jutott. Kinevezték a fővároshoz közeledő Ráckevére közjegyzőnek.

Dr. Miklós Zsigmondot szerdán holtan találták a közjegyzői iroda melletti lakásában: karjai, lábai többől levágva, feje a felismerhetetlenségig széttrancsolvva. Előszobája padozata csupa vér. A közjegyző már az éjszaka folyamán kiszemelték, de csak másnap délelőtt fedezték fel borzalmas halálát.

A csendőrségi vizsgálat azonnal megindította a nyomozást, amely azonban eddig nem vezetett eredményre.

Az első gyanu néhány földmivészre irányul, ezeket azonban rövidesen el is engedték a csendőrségről. A közjegyzői irodából, sem pedig a lakásból semmi nem hiányzott, a Wertheim-szekerény érintetlen. Így az a feltevés, hogy rablógyilkosság történt, megdőlt.

A nyomozás ezután más irányba terelődött és a közjegyző helyettesét, egy Reviczky nevű fiatalembert fogtak vallatni. Reviczky már régóta aspirál főnöke állására és a nyomozó hatóságok arra gondolnak, hogy Reviczky talán saját maga tette el láb alól dr. Miklós Zsigmondot, hogy így előbb hozzájuthasson a közjegyzői álláshoz. Reviczky azonban alibit igazolt, a gyilkosság éjszakáján Budapesten tartózkodott. Miklós Zsigmond negyvenkétéves volt.

Támadás és ellentámadás a sanghaji fronton

A nagyhatalmak kezdik elveszíteni türelmüket

Sanghaj, február 25.

A Sanghajból érkező szűkszavú jelentéseket röviden összefoglalhatjuk a következőkben:

A japán hadiszállásról hivatalosan is megcáfolták azt a hírt, amely arról adott jelentést, hogy a japán csapatoknak sikerült Kiangvan elővárosát elfoglalni és megnyitni az előrenyomulás útját. Ezzel a cáfolattal megdőlt az egyetlen siker is, amelyet a többhetes sanghaji offenzíva eredményeképpen a japánok számlájának javára könyveltek.

Kiangvan birtokáért egyébként a véres és elkeseredett harcok tovább tartanak.

A japánok sikert még mindig nem tudtak felmutatni. Új erővel indult meg a támadás a japánok részéről a Wuszung erő ellen, amelyet az utóbbi napokban feltűnően elhanyagoltak.

Japán ma ismét 15.000 főnyi erősítést küldött a Wuszung állásait ostromló gyalogság megerősítésére s a hírek szerint hétfőn még ugyanannyi embert küld rohamra az erő ellen.

Ezek a készülődések azt mutatják, hogy Japán mégis csak új offenzívát indít az erődítmény ellen.

A tegnapi lezajlott tüzéségi párbaj

majdnem súlyos konzekvenciákhoz vezetett.

A japán ágyúk tüzelését viszonozó kínai ágyúk bombái eltalálták és súlyosan megrongálták a Libia nevű olasz páncélos cirkálót.

Az olasz hadihajó parancsnoka azonnal viszonozni akarta a tüzelést, de a nagyhatalmak sanghaji képviselőinek közbe lépésére mégis elállott ettől a tervtől. A kímélet nélkül folyó harc hasonló epizódjai azonban már nagyon kiélezték a nagyhatalmak képviselőinek türelmét.

most már attól is tartani lehet, hogy az eddig semleges hatalmak elvesztik türelmüket és megtorlásul a mindkét fétől egyaránt elszorított inzultusokért beleavatkoznak a sanghaji japán-kínai mérkőzésbe, aminek — felesleges külön hangsúlyoznunk — beláthatatlan diplomáciai és katonai következményei lennének.

A hódítási vágytól hajtott Japán felé azonban elhangzott az első komoly intő szózat, még pedig a washingtoni japán nagykövét részéről. A követ szótartában arra inti a népet, hogy ne legyen túlságosan optimista a sanghaji és mandzsúriai eseményeket illetően, mert Amerika rendkívül ellenséges szemmel figyeli a konfliktus minden mozzanatát.

Itt emítjük meg, hogy Kína különös módon kapott segítséget és szövetséget a németországi Bonnban nemrég elhunyt Heinrich Basse milliomas személyében. Ez a dúsgazdag ember annyira fukar és különc volt, hogy koldusként tengette életét, pedig sok millió vagyonnak volt az ura. Halála után, amikor végrendeletét felbontották, rokonai nagy megrökönyödéssel vették tudomásul, hogy a különc pénzfejedelemből minden vagyonát Kínára hagyta, hogy azon az uton is segítséget nyújtson neki a Japán ellen való védekezésre.

Tovább folyik a leszerelési játék

Genf, február 25.

A leszerelési konferencia politikai bizottsága most tartotta meg első ülését. Henderson elnöklötte alatt. Tekintettel arra, hogy a német és francia álláspont között a konferencia megkezdése óta szinte áthidalhatatlan szakadék tátong, szükségesnek mutatkozott, hogy a politikai bizottság ülése előtt kedvező hangulatot teremtsenek. Erre való tekintettel Tardieu francia miniszterelnök, aki tegnap ismét Genfbe érkezett, a politikai bizottság ülése előtt megbeszélést folytatott Nadolny genfi német követtel.

A leszerelési konferencia politikai bizottságának első ülésén Sir Simon angol külügyminiszter kompromisszumos indítványt terjesztett elő a bizottság tárgyalási módjára vonatkozólag. Javaslatát úgy Tardieu, mint a német követ elfogadta s ezzel a bizottság tárgyalásainak zavartalanul egyelőre biztosítottak tekinthető.

Ezután Henderson elnök bejelentette, hogy a Bizottság csütörtöki ülésén elsőnek Litvinov orosz külügyi népbiztos javaslatát ismertetik, aki az azonnali és általános leszerelést követeli. Litvinov előterjesztései után kerül sor Sir Simon angol külügyminiszter indítványainak ismertetésére.

A bizottság előadójul Benes csehszlovák külügyminisztert választotta meg.

Alaptalan támadás gróf Bethlen István ellen a magyar képviselőházban

Budapest, február 25.

Peyer Károly szociáldemokrata képviselő tegnap beszédet mondott a Házban és ez alkalommal azt a feltűnést keltő esetet tártá a Ház elé, amelynek közép-pontjában a bázeli Nemzetközi Fizetések Bankjának elnöke, Pierre Quesnay és gróf Bethlen István, Magyarország volt miniszterelnöke állanak.

A bázeli bankelnök — Peyer szerint — a napokban a volt magyar miniszterelnökről beszélve azt a kijelentést tette, hogy Bethlen István a század legnagyobb csalója és hamisítója. A Ház érthető megrökönyödéssel hallotta ezt az aposztrofálást.

Peyer különös bejelentésének híre még az este folyamán eljutott Bazelbe, ahonnan ma távirat érkezett Pierre Quesnaytól. A bankelnök a táviratban megcáfolja a neki tulajdonított kijelentést s azt állítja, hogy soha ilyen Bethlenről nem mondott, ellenkezőleg, mindig a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg Magyarországról s annak volt miniszterelnökeiről.

KERESKEDŐK KÖNYVELEST MÉRLEGEIT ÉS BARMELY HASONLÓ MUNKÁK ELVÉGZÉST VÁLLALJA
G. MIGOL AUTORIZÁLT KÖNYVELO
STR. 13 SEPTEMBRIE 3

Szöke Jóska, a volt tanítványom

— Adalék a nagybányai
uri bandita portréjához —

Talán furcsán hangzik, de való igaz, hogy a legfrissebb nagybányai szenzációhoz, Szöke József érettségizett betörőhöz nekem is van valami közöm. Ugy 13 esztendővel ezelőtt én voltam az instruktorja, Latinra, matematikára és a betörői pályához szükséges más hasonló tudományokra igyekeztem kedvet csinálni neki. Jóképi, szinte lányos fiú volt Szöke Jóska, de a viselkedése már akkor megcáfolta szöke szelidségét. Kötelkedő, lobbánékony, verekedő, ideges, kamasz volt, a vásári kofák és a suszterinasok réme. Már akkor megvolt a saját bandája, amely éjszakánként bevette az igazak álmát alvó nagybányai polgárok ablakait, összelemezte a kertek alján hegyekbe gyűjtött almatermést és erdei madarakkal árasztotta el a piacot.

Csak tanulni nem volt hajlandó Szöke Jóska. Hiába kötötte lelkemre özvegy édesanyja, hogy fogjam kurtára a fiút, minden respektus mellett sem bírtam a remegő orrcimpájú, féktelen legénykével. Ha megharagudott, kivonult bandájával a hegyek között levő Petőfi-tanyára, vagy megbújt a legendás Tolvaj Dénes-barlangjába és napokig nem került elő. Olyankor átkutattam a tankönyveit és a lapok között megtaláltam az akkor nagyon divatos rózsaszínfedélű ponyvaregények füzetét, a Bogán Imréről. Sobri Jóska és a régi rablóvilág többi hősről szóló végevárhatatlan kalandjaiból. Az akkor ugyancsak nagyon divatos Nick Carter-füzeteket nem olvasta Szöke Jóska.

Isten a megmondhatója, hogyan jutott tul az érettség. Esze ugyan sok volt, de az iskolában tanulni is kell, amit Szöke Jóska nem szeretett. Érettségi után mintha megkomolyodott volna. Ugy emlékszem, beállott valami jegyzői irodába gyakornoknak. Azután véglegny lett. Minden jel arra mutatott, hogy mégis, minden jóslat ellenére, rendes ember lesz Szöke Jóska. És hogy csak a diákrómantika muló csinyjei közé kell elkönyvelni a viselt dolgait, amelyek miatt a rendőrséggel is meggyűlt a baja egyszer-másor.

És azután váratlanul kirobbant belőle a régi tempó. Egy nyárvégi éjszakán betörték a kispácsi Dávidovits-testvérek divatüzletébe. Az árut még aznap megtalálták a mezőn, egy kukoricásban. A rendőrség csakhamar kinyomozta a tettest is. Ez volt Szöke Jóska betörőkarrierjének első állomása. Megfogták. A rendőrök megkötözve kísérték végig a kisváros utcáin, ahol óbégátó emberek bámszkodtak a megtévedt urifürra. Gyűlt, szaporodott a tömeg és a nagy forgólodásban Szöke Jóska megugrott a rendőrök keze közül. Valahol a máramarosi hegyek között fogták el megint és becsukták a nagybányai jársbíróház fogházába. Másnap a bírónő csak hiult helyét találta. Megállapították, hogy az esőcsatornán ereszkedett le az udvarra és szépen kísérték az épületből.

A családja, amelyben több közhivatalnok volt, szegényében elköltözött Magyarországra. Szöke Jóska pedig rablóbandát szervezett és réme lett a Nagybánya és Máramaros között a Gutin-hegyreigen átvészeltő szerpentin-ut utasainak. Valóságos hajótámadásokat rendeztek ellene a szármármegyei hatóságok, a mig véletlenül, egyes verziók szerint árulás folytán rendőrkézre került az erdélyi Terenty. Akkor kapta a hat esztendő. Amikor kiszabadult a szatmári ügyészségről, visszatért Nagybányára és

Nem tarthatja magát a szerb diktatura

Mélyreható változások előtt áll Jugoszlávia belpolitikai élete

Belgrád, február 25.

A jugoszláv főváros politikai köreiben mostanában sok szó esik arról, hogy a jelenlegi kormány az alkotmányos rend látszólagos visszaállítása után már nem sokáig tarthatja magát és

a burkolt diktatúrának okvetlenül el kell tűnnie.

Nemrég éppen Sándor királynak jelent meg egy nyilatkozata a külföldi sajtóban, s maga az uralkodó szögezte le a külföld előtt, hogy a mai rendszert csak átmenetnek tekinti a teljes alkotmányossághoz.

Sándor király egyébként kihallgatáson fogada Szamojevic Acát, a szerb radikális párt vezérét s felajánlotta neki, hogy pártja lépjen be a kormányba. A szerb radikális párt vezérének kihallgatásával kapcsolatban Belgrád politikai köreiben olyan hírek is elterjedtek, hogy az uralkodó komolyan foglalkozik a diktatura még mindig látható és érezhe-

tő jeleinek: a sajtószabadság és a gyülekezési jog korlátozására vonatkozó rendeletek megszüntetésére s egyben kész alkalmas pillanatban a jelenlegi parlamentet is feloszlatni és kiírni az új választásokat.

Belgrádi jelentés szerint a radikális párt vezetősége elvben elfogadta az uralkodó ajánlatát, bár annak megvalósítása felé a konkrét tárgyalások még nem kezdődtek meg.

Minden jel arra mutat tehát, hogy a jugoszláv belpolitika jelenlegi irányában rövidesen ismét mélyreható változások várhatók. Erre vall legalább is Sándor király ajánlata a szerb radikálisoknak. Csakhogy ennek a lépésnek is megvan a maga feltűnő szépséghibája: ezúttal sem esett szó a szlovénokról és a horvátokról, már pedig az ő kibékítésük nélkül Jugoszláviában egyelőre szó sem lehet normális politikai és alkotmányos életről.

Vége egy emelés is!

Felemelték a nyugdíját a vasuti segélypénztár tízezer tagjának

Az ezer lejen aluli nyugdíjakat átlag 250 lejjel, a magasabbakat 100 lejjel szaporították

Bukarest, február 25.

A Casa Muncii igazgatósága — amint már hetekkel ezelőtt jeleztük — elhatározta, hogy felemeli azoknak a volt vasuti alkalmazottaknak a nyugdíját, akik segélypénztár (Casa de Ajutor) kötelékébe tartoznak. Az erre vonatkozó táblázatokat most egy Casa Muncii igazgatótanácsa, mint Valcovici közlekedésügyi miniszter jóváhagyta s így

a nyugdíj-emelés január elsejei hatállyal életbe is lépett.

Az emelés mértéke a különböző kategóriákra nézve a következő:

A 657 lej alapnyugdíjjal élvező nyugdíjasok közül 1899-en havi 225 lej, 2147-en 275 lej és 928-an 500 lej emelésben részesülnek.

A 742 lej alapnyugdíjjal bíró vasutasok közül 581-en szintén 275 lejjel kapnak többet.

Ezután az emelési skála eképpen halad:

488 nyugdíjas 893 lej eddigi nyugdíj-

jal 250 lej emelés;

535 nyugdíjas 1045 lej eddigi nyugdíjjal: 150; 550 nyugdíjas 1165 lej eddigi nyugdíjjal: 135 és 484 nyugdíjas 1287 lej eddigi nyugdíjjal havi 100 lej emelést kapott.

Az ezeknél magasabb, de a kétezer lejt meg nem haladó vasutas nyugdíjakat 100 lejnél kisebb összegekkel növelték.

Ebben a nyugdíj-emelésben a segélypénztárak összesen tízezer kilencvenhárom tagja részesül, míg a havi emelés összege majdnem két millió lejre rug. Erre a célra különben a Casa Muncii igazgatótanácsa máris megszavazott 22 és fél millió lejnyi rendkívüli hitelt az egész esztendőre.

Az ilyenképpen felemelt nyugdíjakat csak áprilistól kezdik fizetni, akkor azonban kiadják a január, február és márciusra járó emelés összegét is.

Egyébként ezt az emelést rendkívüli segély címen adják s külön számítják az alapnyugdíjtól.

Az interimár bizottságok azonnali feloszlátását követeli a Magyar Párt

Nagyfontosságú kérdések a Magyar Párt
parlamentari csoportja előtt

Bukarest, február 25.

Amint röviden már jelentettük, a Magyar Párt parlamenti csoportja kedden és szerdán Bethlen György gróf elnöklésével újabb értekezletet tartott, amelyen Willer József dr. főtitkár, kívül Makkai Sándor ref. püspök és Gyárfás Elemér dr. szenátorok, valamint Barabás Béla dr., Hegedüs Nándor, Jakabffy Elemér dr., Jósika János báró, Laár Ferenc dr. és Páll Gábor dr. képviselők vettek részt.

Az értekezletről Willer József dr. főtitkár ma tájékoztatta a sajtót. Közlése szerint elsősorban a konverziós javaslatot foglalkoztat, amely tegnap állítólag végleges formát kapott. A magyar parlamenti csoport teljes tudatában van annak a várakozásnak, amellyel az erdélyi közvélemény a törvényja-

vaslat elé néz s tudatában van annak is, hogy ez a várakozás olyan lelki feszültség eredménye, amelynek a ki-robbanása károsabb volna egy egyébként rossz javaslat ártalmas következményeinél is. Tekintettel viszont arra, hogy a javaslaton még mindig új változtatások örténhetnek, a parlamenti csoport ezúttal sem szögezte le végleges állásfoglalását vele szemben, hanem megbízta Willer képviselőt és Gyárfás szenátort, hogy rögtön a javaslat plénum előtti vitája elején deklarációban fejtsék ki a párt véleményét.

Megvitatta továbbá az értekezlet a központi költségvetések összeállításának a kérdését, különös tekintettel az iskolák részére való szolgáltatásokra. Megállapították, hogy a községek törvénytelen módon nem osztják meg a 14 százalékos

nem tartozik ebbe a kategóriába. Különböző indulatok fűl. Nagyon megharagudott a mélyen tisztelt társadalomra és elhatározta, hogy megbünteti. És így szűletett meg a Szöke József-Kovács Károly-Mester József trió, amely egy-két kiadós kirándulás után most „lebukott”. Ezek után igazán azavarban vagyok, hogy büszkének kell-e lennem, vagy sem, arra, hogy ilyen híres ember lett a tanítványomból.

Bányai Ernő

iskola-adóhól befolyó összegeket az állami és felekezeti iskolák között, hanem csak az államiakra költik miáltal a kisebbségi iskolák kétségbeesett helyzetbe jutottak. Ezzel kapcsolatban elhatározta a csoport, hogy erőteljes lépéseket tesz ezeknek az anomáliáknak a kiküszöbölésére.

Elhatározták azt is, hogy kéri fogják az 1929-ben Csikmegyében létesített 43 állami ovódnak a megszüntetését, mint, hogy ezekben regáti ovónok működnek, a kik nem értik a gyerekek nyelvét s így nem felelnek meg rendeltetésüknek. Különben is ezekben az ovódnakban alig néhány gyermek létezik.

Megállapította ezután az értekezlet, hogy a falusi lakosság alig ismeri az adó törvényt módosító új törvények igen fontos kedvezményeit s ennek folytán tetemes károkat szenved. Így például egy a parochialis épületek, mint a földmivesek három szobánál nem nagyobb falusi háza teljesen adómentesek. A párt főtitkársága körlevélben fogja felhívni a párttagokat figyelmét az ilyen számtaladó adókedvezményekre.

Végül leszögezte az értekezlet, hogy az interimár-bizottságok mandátuma országosan lejárt s ennél fogva a községek vezetése jogilag felelőtlen és következtetésképpen a közre káros elemek kezében van.

Megbízta Willer dr. főtitkár, intézzen felszólalást a belügyminiszterhez aziránt, mikor hajlandó véget vetni ennek a törvénytelen állapotnak és feloszlattatni az interimár-bizottságokat, visszahelyezve a választott tanácsokat addig, amíg az új közigazgatási törvényt megszavazzák.

A magyarországi puccsisták ügye a hadbíróság előtt

Budapest, február 25.

Emlékeztet még az a puccs, amit szűcs jobboldali körök kíséreltek meg a múlt évben Magyarországon. A puccs részesei közül többen kerültek a vádlottak padjára és ügyükben ma kezdte meg az itélkezést a budapesti honvédtörvényszék. Elsőnek Vitéz Vannay Lászlót hallgatják ki, aki személyi adatainak felsorolásánál elmondja, hogy jelesen érettségizett és a háboruban több kitüntetést szerzett. Előző vallomását visszavonja, azzal az indoklással, hogy akkor kimerült volt és nem tudta, hogy mit beszél.

A tárgyalás előreláthatólag több napig fog tartani.

Nyugdíjasok nem vállalhatnak hivatali és senki sem lehet két igazgatótanács tagja

A kamatláb 6 százalékra
való leszállítását követelték a kamarában

Bukarest, február 25.

Argetoianu pénzügyminiszter a Kamara tegnapi ülésén betérjesztette a hónapok óta rendkívüli érdeklődéssel várt álláshalmozásról szóló javaslatot.

A javaslat mindenekelőtt kimondja, hogy

a jövőben senki sem foglalhat el az állam szolgálatában több állást.

Nem tekintik azonban állásnak a választás utján gyakorolt hivatásokat, így például a rektori, dékáni állást, ellenőrző bizottságok tagságait, tanári megbízásokat, miniszteri, államtitkári pozíciókat, delegációs kiküldetéseket, stb.

Rendkívül fontos a javaslat második paragrafusa, amely megtiltja, hogy az ország polgárai közül bárki két igazgatótanácsban helyet foglaljon.

A harmadik paragrafus a nyugdíjasokra vonatkozik, akik csak megválasztásból eredő állást foglalhatnak el, de akiket kinevezni semmilyen hivatalba nem szabad.

Az álláshalmozásról szóló törvénnyel egyidejűleg Argetoianu pénzügyminiszter benyújtotta a patenta fixa és adótörvény módosításáról szóló törvényjavaslatát, amely bizonyos enyhítéseket tartalmaz a magánkereskedelmi vállalatokra nézve.

J. Th. Florescu követeli, hogy a kormány szállítsa le a hivatalos kamatlábat 6, a lombardkölesönöket pedig 8 százalékra.

A szenátusban Oanea egyetemi tanár, aki legutóbb a római katolikus státus támadásával tünt ki, azt a csekélységet követelte a kormánytól, tüzzön ki jutalmakat az adóvégrehajtóknak, mert csak így lehet biztosítani, hogy az adók rendesen folyjanak be. Elképzelhető, hogy milyen lehetett Oanea ur javaslat, ha még Argetoianu sem tartotta érdemesnek hogy válaszoljon rá.

A szenátus ezután megszavazta a kompenzációs pénztár felállításáról szóló törvényjavaslatot.

FEBRUAR 27.

— Leszurta támadóját — a bíróság felmentette. Marosvásárhelyről jelentik: Mult év nyarán Lengyel József haraszt kerekai gazda kezességet vállalt Varga József hetvenéves gazdatársáért. Varga azonban a terminus lejártakor nem fizetett és így a hitelező bank Lengyel Józsefet beperelte. Emiatt összeszólalkoztak az utcán, a felelősségre vont Varga József azonban azzal fizetett kezeseinek, hogy karóval támadt rá. Lengyel bicskával védekezett és olyan szerencsétlenül talált szurni, hogy Varga rövidesen belehalt a kapott sebbe. A törvényszék önvédelmet állapított meg és felmentette Lengyelt a vád és következményei alól. Az ügyész felebbezett.

Nem sikerült dönteni Bocu Sever vámkihágási ügyében. Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszéknek ma délbén 12 órakor kellett volna ítéletet hirdetni Bocu Sever dr. volt bánsági tartományi főnök vámkihágási ügyében. Az ítélet kihirdetése azonban a ma déli tárgyaláson is elmaradt, még pedig azért, mert a tanács tagjai nem tudták véleményüket összeegyeztetni s ezért úgy döntöttek, hogy a tanácsot egy bíróval kiegészítik és csak a jövő hét csütörtökén hirdetik ki az ítéletet.

— GÖRÖGORSZÁG ROMÁN KUKORICÁT KERES. Bukarestből jelentik: Kereskedelmi érdekltségekhez érkezett jelentések szerint Görögország nagyobb mennyiségű kukoricát keres a román piacokon. Eddigél 1200 vagon román kukoricára adott rendelést a görög kereskedelmi minisztérium, a közel jövőben azonban újabb 2000 vagonra támaszt igényt.

— Temesvárra megérkeztek az 5000 lejes bankjegyek. Temesvári tudósítónk jelenti: A Nemzeti Bank temesvári fiókjához 20 millió lej értékben már megérkeztek az új 5000 lejes bankjegyek. Az új papírpénzeket amint azt már megírtuk, a Nemzeti Bank fiókjai csak március elsején hozzák forgalomba.

— A brassói rendőrség hírei. A brassói rendőrség letartóztatta Roth Lajost, aki a környéki falvakban hitelezési csafásokat követett el. Megjelent a községekben, mindenütt vásárolt, aztán többet nem látták. A rendőrségi beavatkozás hírére Roth egyes kisebb adósságait kifizette ugyan, valószínű azonban, hogy manipulációiért, amelyeket közel két éve folytat, átadják az ügyészségnek. — Döschemann Hans bejelentette a rendőrségen, hogy a Korona-kávéházban, miatt az egyik asztalnál ült, leakasztották a fogasról és ellopták ötezer lejt értékű táskáját.

— „Csak kitarlás kell — a válság amsokára megszűnik!” Temesvárról jelentik: A temesvári Rotary-klubban szerdán este igen nagy érdeklődés mellett tartott előadást Totis Rezső vezérigazgató, belga királyi konzul. Előadásában a gazdasági válság okairól és a kibontakozás módjairól beszélt hallgatóságának. Rendkívül érdekes fejtegetései során arra a megállapításra jutott, hogy a mai borzalmas válság minden tünetét és megnyilvánulását a túltermelés okozta. S beszélve a válságból való kibontakozás módjairól, azt fejtegette, hogy a krízisnek meg kell szűnnie hamarosan, de mindenkinek ki kell tartania. A hallgatóság nagy tetszéssel fogadta Totis Rezső előadását, amelynek minden érdekessége és élvezetessége mellett is megvolt az a sajnálatos szépséghibája, hogy nem árulta el, miből és hogyan kell kitarítaniok azoknak, akiket a leépítések során koldusokká tett a válság.

Tizenöt évi fegyházat kapott a karánsebesi rablógyilkos. Temesvárról jelentik: Annak idején részletesen beszámoltunk arról, hogy a karánsebesi temető mögött Munteanu Miklós embertelen kegyetlenséggel meggyilkolta Riesel Salamon borsai lakost. Riesel, a szegény és nyomorgó borsai zsidó, azért utazott Karánsebesre, hogy az ottani zsidó hitközség tehetősebb tagjaitól könyörödmányokat gyűjtjön. Megérkezése után szerencsétlenségére összetalálkozott Munteanuuval, kitől megkérdezte, hogy hol laknak Karánsebesen a zsidók. Az elvetemült ember a gyanutlan koldusnak azt felelte, hogy menjen csak vele, ő majd utbaigazítja. S Munteanu úgy intézte a dolgot, hogy a gyanutlan emberrel a temető felé vegye az utat. Az elhagyott helyen Riesel Salamon meggyilkolta és kifosztotta. A borzalmas bűntény szákmányaként mindössze néhány lejt vihetett magával. A törvénszék Munteanu Miklóst életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélte, minthogy azonban a vádlott felebbezett, a táblának is forlalkoznia kellett az ügygel. A tábla azonban a ma délelőtti tárgyaláson megváltoztatta az ítéletét és Munteanút 15 évi fegyházbüntetéssel sújtotta a borsai zsidó koldus meggyilkolása miatt.

— Marosmegyei hírek. Tudósítónk jelenti: Slavaca Grigore naszódmegyei nagylivai községi bíró tizezer lejt sikasztot, amiért a törvényszék háromhónapi elzárásra ítélte. A marosvásárhelyi tábla csüütörtökön hozott ítéletével a törvényszék döntését helybenhagyta. — Csüütörtökön délben a Brassó felől jövő személyvonat az állomás közelében egy jólöltözött, középkorú embert ütött el. A szerencsétlenség áldozatát eszméletlen állapotban szállították a kórházba, személyazonosságát még nem sikerült megállapítani, miután kihallgatni nem lehet és igazoló íráások nincsenek nála. — Szerdán este zajos verekedés színhelye volt Marosvásárhely főtere. Kiss Sándor lakatos és Kulesár Ferenc cinész megfámadták régi haragosaikat, Szöcs Béát és Pepala Györgyöt. A féltékenységre miatt kitört közelharcnak mindkét részről súlyos áldozata volt. A verekedők egyrészt a rendőrségre, másrészt kórházba szállították.

— Uj vizsgát tehetnek az elbukott temesmegyei közigazgatási tisztviselők. Temesvári tudósítónk jelenti: A temesvári városházán és a vármegyei prefektúrában nemrég levizsgáztatták a tisztviselőket s minthogy ez alkalommal igen sok tisztviselőnek nem sikerült a vizsgálja, az a veszély fenyegette őket, hogy állásukból elbocsátják. Most azonban a belügyminiszterium arról küldött az illetékes hatóságoknak értesítést, hogy Reitter Imre bánsági sváb képviselő közbenjárására a vizsgán elbukott tisztviselőket újra levizsgáztatják s az új vizsga előllett senkit sem bocsátanak el állásából.

★ A BRASSÓI MAGYAR EVANG. JÓTÉKONY EGYESÜLET folyó hó 27-én este 8 órai kezdettel szeretetvendégséget rendez a magyar evang. iskola helyiségeiben. (c)

— Allatkiállítás egy temesmegyei közsében. Temesvári tudósítónk jelenti Szerdán nyílt meg a temesmegyei Újpéc községben a környékbeli állattenyésztők tenyészbikakiállítása, amely iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg az általános pénztelenség ellenére is. A kiállítást egyébként Furlugianu Octavian vármegyei prefektus nyitotta meg, s beszédében arra mutatott rá, hogy a mezőgazdasági termelés válságát a fokozott állattenyésztéssel kell leküzdeni.

— A gazdasági front újabb áldozata. Marosvásárhelyről jelentik: Goldman-Hermann ismert szászrégeni cég fizetési-képtelenséget jelentett a marosvásárhelyi törvényszék előtt és egyidejűleg benyújtotta kényszerregezési kérését. Beadványa szerint aktívái 1 millió 31 ezer lejt, passzívái 1 millió 359 ezer 27 lejt tesznek ki. Hitelezőinek nyolcvan százalékos fizetés ígér, harminc hónap alatt, hétszázalékos kamattal.

★ HALALOS FÁJDALMAKAT szüntett meg a legradikálisabban Amerika 13 millió betegénél a „Sloan's Liniment.” Ez a világhírű gyógyszer azonnal megszünteti minden fájdalmat a tagokban és csuklóokban, az ilyen gyulladásos testrészek gyógyulását szetteli, ha e gyógyszerrel bekeni. Különbösen reumások használják biztos eredménnyel. Más fájdalomknál is pl. a nyakszirt, vállak, kézcsuklóknál előforduló nyilalások, ugyancsak a hidegtől megmerevedett fájó tagok.

nál, zuzódásoknál, hámlásnál a „Sloan's Liniment“ páratlan biztonsággal gyógyít. (be)

— ELOFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetetti lejáratot! A lap zavartalan expedíálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról, ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén.

— Gyűlésre hívták össze a csikmegyei állami tanítókat. Tudósítónk jeleníti: Chirca Péter csikszerezadi tanfelügyelő, kinevezése óta, nagy tanügyi programja megvalósításán dolgozik. Akcióját a fukaresti lapokban elhelyezett cikkeivel kezdte meg. Kijelentette, hogy meg kell szüntetni a felekezeti iskolákat, mert azok a román állam szempontjából nem állanak hivatásuk magaslatán, aztán felfedezte azt is, hogy a jelenleg használt tankönyvek rosszak, mert azokat olyan emberek szerkesztették, akik a helyzettel teljesen ismeretlenek. Végül még leszögezte azt is a tanfelügyelő, hogy az egész eddigi tanítási rendszer hasznavehetetlen a székelőföldi állami iskolákban. Mindezek megállapítása után február 27-én gyűlésre rendelte Csikszerezdába az állami elemi iskolai igazgatókat, hogy közös tanácskozáson jelöljék ki a követendő irányelveket. Chirca Péter buzgalma mindenesetre dicséretére válik. A hibákat azonban rossz helyen keresi. A székelőföldi állami oktatási rendszer valóban rossz és teljesen csődöt mondott. Mi is bizonygattuk ezt már régen. De miért mondott csődöt? Azért, mert a Regátból halomszámra küldték az olyan tanítókat, akik egyetlen szót se tudtak magyarul a működésük minden eredménye a hórá-tánc és a román himnusz megtanítása volt. Ez bizony nem elég még Chircának sem elég, aki a románizálást tartja a legfontosabbnak. Aztán jöttek olyanok is, akik magatartásukkal „erkölcsi” felfogásukkal és erkölestelen viselkedésükkel alaposan lerontották a tanítói kar tekintélyét. Ez sem vált a közoktatás hasznára. S végezetül sokan vannak olyanok, akik „tanításuk fejében” súlyos ellenszolgálatásokat követelnek az amúgy is nagyon leszegényedett székelőektől. Bizony csődöt mondott a rengeteg pénzbe kerülő kulturzónás rendszer. És a hibákon nem is lehet másképpen segíteni, csak azzal, ha valóban képzett, becsületes és magyarul tudó tanítókat alkalmaznak az állami iskolákban.

— A temesvári főpostán tetten érték egy levélfosztogató postást. Temesvári tudósítónk jelenti: A temesvári főpostán ma délelőtt tetten érték Gróza Va-

zul postaaltsiszteret, aki az ajánlottleveleket bontogatta fel és kifosztotta. A levélfosztogató altsiszteret a főposta főnöksége azonnal felfüggesztette és átadta a rendőrségnek.

— ELIHALASZTOTTÁK A VONÓSNÉ-
GYES HANGVERSENYT a brassói aulá-
ban. A Bobescu-Weinberger-Biemel-Moldrik
vonós négyes csütörtöki hangversenyét közbe-
jött technikai akadályok miatt elhalasztot-
ták febr. 28-án vasárnap d. e fél 11 órára. A
megváltott jegyek megtartsák érvényüket. A
vasárnapi hangverseny műsorát holnap köz-
szeljük.

— „FEKETE HUST ÁRULT HÁROM BRASSÓI MÉSZAROS”. A B. L. 1932. február hó 26-án megjelent 46. szám 5. oldalán a fenti cím alatt közölt hír korrigálását kérjük. Ugyanis nem igaz, hogy a rendőrség minket fekete husz árúsítása miatt megbüntettett. Igaz az, hogy Zegelstein Nándor brassói mészáros-tól vettünk összesen három levágott borjút, a mely bélyegzővel el volt látva. Miután a bélyegzés a huson nem mindig tisztán látható, hanem sokszor elkenődik, nehezen állapítható meg egy hamis bélyegző használata. A rendőrséghez ezen három borju miatt feljelentés érkezett és megállapították, hogy a Zegelstein Nándor által használt bélyegző hamis és öt emiatt 5000 lejjel megbüntették. Egyszerűsöd azonban a rendőrség azt is megállapította, hogy minket ezen ügyben semmi felelősség, vagy bűnösség nem terhel és ennél fogva minket minden következmény alól mentesített. — Bedners et Witting, Martin Bruss.

Snort

Dasárnap megkezdődik a magyar ligabajnokság

Budapest, febrúar 25.

A magyar ligabajnokság tavaszi fordulója vasárnap veszi kezdetét. Már az első összecsapással érdekes küzdelmek lesznek és megjelennek a pályákon az élcscapatok. A csapatok zöme tréningben állt a tél folyamán is, tekintve, hogy legnagyobb részük gazdag tura-programmát bonyolított le. Vasárnap a következő csapatok mérkőznek: Ferencváros—Nemzeti, Hungária—Bocskai, Vasas—Újpest, Somogy—III. kerület (Kaposváron).

Az őszi forduló alapján első helyen a Ferencváros vezet 22 ponttal. Második az Újpest 19 ponttal, míg a harmadik helyet a Hungária foglalja el 17 ponttal. A kiesés veszedelemével küzd a Kispest, melynek hat pontja van és az utolsó előtti helyen áll. Még nagyobb a veszedelem a Vasasnál, mely 5 ponttal a diestelen utolsó. A kiesési zónában álló csapatokat is fűti azonban a reménység, hogy tavasszal sikerül rendbehozni, amit ősszel elmulasztottak.

↑ MARCHIUS 20-ÁN: MAGYARORSZAG—
CSEHSZLOVAKIA. Budapestről jelentik:
Március 20-án Magyarország válogatott lab-
darúgó csapata Prágában mérkőzik a cseh-
szlovák válogatott ellen. Ugyanakkor érdekes
program lesz Budapesten is, ahol Belgrád
válogáott csapatait látja vendégül a buda-
pesti válogatott. Mindkét mérkőzésre már
folynak az előkészületek.

Csikszereda jégheoki csapata Budapesten

Csikszereda, február 25.

A csikszeredai jégbokki csapat értékes teljesítményeiről már több ízben beszámoltunk. Ez a fiatal egyesület rövid idő alatt első helyre küzdötte fel magát Romániában és kolozsvári, valamint bukaresti győzelmei felkeltették iránta a budapesti sportkörök figyelmét is.

Mint már jelentettük, a csiki csapat tárgyalásokat kezdett a Budapesti Korcsolya Egyesülettel, mely tárgyalások most a legteljesebb sikerrel végződtek. A BKE ugyanis táviratilag meghívta Budapestre Csikszereda jég-hokicsapatát, mely szombaton és vasárnap mérkőzik Budapesten. Első nap a tervek szerint az FTC lesz a csikiak ellenfele, míg másodnap a BKE ellen játszanak. A csikszeredai jég-hokicsapat részére már a meghívás tényleg is sikert és elismerést jelent.

BRASSO **„Modern Mozcón“**

Telefon 518

Aki tur a szép és művészi filmalkotásban
gyönyörködni, ma **csütörtökön** megnézi

JENNY LIND
A SVÉD CSALOGÁNYT. — Filmopera
Főzerephén **Grace Moore**
a New York-i operaház első divája

Jön ! GRETA GARBO világhírnévű a „Románok”

— **Ünként jelentkezett a törvényszéki jegyző, aki eliskasztotta az elnöki iroda pénzét.** Szatmári tudósítónk jelenti: A B. L. megírta, hogy Munteanu Vasile törvényszéki irodatiszt, aki a törvényszék elnökének irodájába volt beosztva és ott az elnöki pénztárat is kezelte, negyven ezer lej sikkasztott. A rovacsolás napján a jegyző feleségével egyetemben megszökött és teljesen árván a lakásában hagyta negy kis gyermekét. A gyerekek a szomszédok és a jó emberek adományából tengették magukat tegnapig, a nikor is váratlanul megjelent a szatmári törvényszék vizsgálóbírója előtt a jegyző felesége és előadta, hogy férjével egyetemben azért utazott el, hogy Besszarabiában lakó rokonaitól a hiányzó negyven ezer lej összeszedjék. Ő maga is jött már, de férje csak néhány nap múlva érkezik, mert addigra együtt lesz a negyven ezer lej. Munteanu Vasile ma reggel ugyancsak megérkezett Szatmárra — pénz nélkül. Ünként jelentkezett a vizsgálóbírónál és közölte, hogy rokonaitól az eliskasztott összeget megkapni nem tudta. A vizsgálóbíró kihallgatás után a törvényszéki jegyzőt előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Leár el sem készült és már is rossz az ujjonnan épült Olt-híd.** Csikszéredéből jelenti: Két éven keresztül építették a Csikból Udvarhely felé vezető útonál két hatalmas Olt-hidját. A vasalkatrészeket Csehszlovákiából rendelték, itthon csak az alapzatok megépítésére és a vasalkatrészek összeállítására volt szükség. És ennyit se tudtak elvégezni rendszeresen. A felszerelés után tünt ki csak, hogy Komárnicky mérnök, az állami utépítészeti hivatal vezetője, az egyik tartólabát túlrövidre szabta. A mérnöki hiba még pótolható lett volna, ha a vasbetonból öntött tartó labát ugyancsak vasbetonnal egészítették volna ki. Komárnicky azonban megelégedett a közönséges betonöntéssel, aminek a következménye a szakértők szerint az lesz, hogy tavasszal a nehéz vasstraverek feltétlenül feloldatra dőlnek. Még csak annyit, hogy a híd felállítására óriási összegeket emésztett fel s éppen emiatt nem jutott pénz az országotak javítására Csikmegyében. A csikvármegyei állami építészeti hivatal ugyanis minden rendelkezésére álló jövedelmet a hidakba fektetett bele. Mikor aztán a csikscsisók magánforgalomból akarták megjavítani falujokban az állami utat, Komárnicky mérnök büntetéssel fenyegette meg őket. Később belátta, hogy okatlanul cselekedett s most már csendőrékkel és a jegyzőkkel hajszoltatta ki a falusikákat az állami utak javítására. Kár, hogy az elrontott hidat már a csendőri beavatkozás sem javíthatja meg.

— **MAROSVÁSARHELYI olvasóink és előfizetőink szíves figyelmét felhívjuk,** hogy a lapunkban hirdetett könyvek ottani kiadóhivatalunk utján is beszerezhetők, Piata Regele Ferdinand 53. szám alatt.

— **Agyértéktudulás, szívzorongás, nehéz légzés, félelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sokszor megszüntethetők.** Tudományos megállapítások megerősítik, hogy a Ferenc József viz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Cserekereskedési láz Szatmáron.** Szatmári tudósítónk jelenti: Szatmáron az iparosok és kereskedők között akció indult meg, hogy a teaurált és kimozdithatatlan pénzre tekintettel vezessék be a kereskedők, de különösen az iparosok, hogy nemcsak pénzért, de csereértékekért is dolgozzanak. Az akció élén Szécsen Zoltán fényképész áll, aki szerint különösen azok az iparosok, akik az általuk szállított cikkek előállításánál kevés anyagot és leginkább személyi munkát adnak, a csereüzletnek bevezetése esetén forgalmukat nagyon felemelhetnék. A felvetett eszmének nap-nap mellett gyarapodnak a hívei, és nagyon valószínű, hogy rövid időn belül nagyon sok olyan szatmári kereskedő és iparos lesz, aki hajlandó majd termelvényeit és áruját csereértékekért is eladni.

SZÉP JOVÓ

— Gondolja, tanár ur, hogy a leányomból egyszer még nagy énekesnő lehet?

— Hm...

— De azt csak elősmeri, hogy meg van hozzá minden előfeltétele?

— Hát szája, az van!

— **Magyar diáknapi Bukarestben.** Tudósítónk jelenti: A Bukarestben tanuló magyar főiskolások február 28-án diáknapi rendeznek az eddigi évek szokásos diákbáljai helyett. Figyelemreméltó és jelentőségteljes az, hogy bukaresti diákjaink az eddigi bál éjszaka helyett egy egész napot kitöltő kulturális programra gondoltak s ebben az elgondolásban is, túl a szórakozásra szánt művészeti számokon, oroszánrészt biztosítottak azoknak a komoly kérdéseknek, amelyeknek valóban foglalkoztatniuk kell az egész romániai magyarságot. Február 28-át a bukaresti magyar diákok arra akarták felhasználni, hogy a nap minden percét kiaknázva komolyan megtárgyalják mindazokat az égető problémákat, amelyek a romániai diákság és a diákság kebeléből kikerülő magyar tár-

sadalmi osztályt olyan közelről érdeklik. Délelőtt a református iskola disztermében Mikó Imre kolozsvári egyetemi hallgató az erdélyi magyar diákok jelenlegi helyzetéről tart előadást, Kiss Dezső a fővárosi magyar diákok szellemi és szociális helyzetét ismerteti. Serester Zoltán az önéletrajz eszméjével foglalkozik, majd ismét Mikó Imre tart előadást a romániai főiskolákon végzett magyar ifjak elhelyezkedési lehetőségeiről. Délután 5 órakor ugyancsak a református elemi iskola disztermében különböző szabadelőadások kerülnek sorra. Rákossy István, Dóczy Zoltán és Nagy Sándor tartanak előadásokat. A diáknapi nagyobb szabású dalestély fejezi be, amelyen közreműködnek Inczedy Jocksmann Ödön, Kányádi Béla református lelkész, a Bukaresti Magyar Dalkör, Lukács László, Benedek Kálmán és Serester Zoltán.

— **A KILENCEDIK NAGY BOLYGO.** A csillagászati körök egységes határozatával a tavaly felfedezett kilencedik legnagyobb bolygót, amely az Iker tájékán van, Plutónak nevezték el. Plutónak a nap körül való egy speri utjához 250 évre van szüksége. 1989. februárjában kerül a legközelebb a naphoz; akkor ugyanis ép olyan távolságban lesz a naptól, mint a Neptun bolygó. 123 évvel rá a naptól való távolsága már 67 százalékkal nagyobb, mint a Neptuné. Pályája körülbelül negyvenszer olyan hosszú, mint a hold pályája s valószínűtlen kisebb, mint a föld.

— **Csukamájolaj helyett élvezet csemege** a jóízű, kellemes, poralaku Jemalt. Egy doboz ára 77 lej.

— **A menyasszony tragikus halála néhány órával esküvője előtt.** Nagyvárdról jelenti: A biharmegyei Árpád-községben esküvőjét akarta ünnepelni tegnap este Katona Ilona, egy jómódu gazda huszéves leánya. A délután folyamán a leány kiment a konyhájukba, hogy anyjának segítsen és közben megszomjazott. A kezéigyebe eső egyik pohárból véletlenül víz helyett marószódát ivott, amely annyira összegezte belső részeit, hogy néhány órai borzalmas kínlás után kisenvedett.

— **AMERIKÁBAN 34.400 EMBERT ÖLT** MEG 1931-BEN AZ AUTOMOBIL. Amerikában az 1931. év folyamán 34.400 embert ölt meg és 997.600 embert sebesített meg az automobil. A halálozások száma az 1930. év statisztikájával szemben 3,3, a sebesülések száma 3 és fél százalékkal emelkedett. Az 1931. évben történt szerencsétlenségek okozásában, fokozott mértékben az autózások voltak hibásak. 6590 halálesetet okoztak a gyakorlatlan vezetők. A megengedettnél nagyobb sebességgel hajtó autók 3920 és a szabálytalanul forduló autók 3140 embert öltek meg. Az összes autóbalesetek 78 százalékaért a vezetők voltak hibásak.

A helyes út szép fehér fogak bírádára következő: Nyomjon egy adag Chlorodont-fogpépet a száraz keféjére aztán fogszorait minden oldalon, alulról felfelé és öblítse ki száját gargalizálás közben Chlorodont-szájvízzel alaposan. A hatás meglepő lesz! A Chlorodont használata még azáltal is kellemes, hogy nem habzik szappan módjára és hogy pompás borsmenta aromája frissítőt és üdítőleg hat. Chlorodont-fogpépet egy tubus 32.— Lei és 20.— Lei. Chlorodont-fogkefe 42.— Lei, gyermekek számára 30.— Lei. Chlorodont-szájvíz, üvege 98.— Lei és 48.— Lei. Mindenütt kapható. Ezen hirdetés beküldése ellenében ingyenesen küld egy próbatubus Chlorodont-fogpépet a Chlorodont S. A. R. cég, Braşov, Ciocrae 2.

— **Leégett egy nagyváradi faraktár.** Nagyvárdról jelenti: Csütörtökön reggel hat órakor kigyulladt özeveg Moly Lajosné Bem-utca 7 szám alatti házában udvarán egy faraktár. A tűz, amelyet csak a déli órákban sikerült eloltani, az egész telepet elhamvasztotta.

— **Dobjátok el magatokat a pénz, majd én összeszedem.** Nagyvárdról jelenti: Az itteni ügyészséghez több feljelentés érkezett, hogy Biharmegyében egy ugynevezett „reszkotós vallatási szektá” működik, amelynek apostolai arra bírják rá a népet, hogy eldobja magától a pénzét, amelyet azután ők összeszednek. Ma harminc ilyen „reszkotós” szélhámost hoztak be az ügyészségre, ahol megindították ellenük az eljárást.

— **Tizennégyen eltörték a lábukat** mert a házigaárdák nem takarították a sikos járdákat. Nagyvárdról jelenti: Egymásután érkeznek feljelentések a nagyváradi háztulaidonosok ellen, hogy házaik előtt nem takarították a járdákat. Ennek a mulasztásnak tudható be, hogy a legutóbbi hetekben tizennégyen törték ki a lábukat a sikos gyalogjárókon. Csütörtökön egy hetvenkét éves asszony, Lázár Lajosné, csuszott el a Kálvária-utcán, olyan szerencsétlenül, hogy ballába két helyen eltörtött. A rendőrség most szigorú rendeletet adott ki a járdák takarítására.

— **SÖRIVŐK SZTRAJKJA BERLINBEN.** Berlinből jelenti tudósítónk: A hamburgi sörsztrájk Berlinre is átsapott. A vendéglősök ipartestületében a többség elhatározta, hogy szerdán estétől kezdve egyetlen étteremben sem fognak sört kimérni, de a kisebb vendéglők és sörcsarnokok már hétfőn beszüntették a sörmérést. A sörsztrájk addig fog tartani, míg a kormány nem merséli a sördőrra kivetett illetéket és a községek nem szüntetik meg a közési sörpótadót.

— **NYERSKOSZT.** Dr. Bucsanýi, budapesti főorvos könyve a természetes táplálkozásról, (Nyersdiéta, mint természetes gyógytényező), kapható a Brassói Lapok könyvostályában. Ára 102 lej. Vidékre előzetes fizetés esetén portómentesen, utánvétellel 16 lej portóval szállítjuk.

DECSEY ZOLTÁN:

132

A SIRO VÁROS

Az ügyvédek megbízottja kiáll társai csoportjából, megrántja mellényét, mint mikor védőbeszédét szokta megkezdeni és kissé elfogult hangon kezdi mondókáját.

— Vádbiztos elvtárs, az ügyvédi kar megbízásából eljöttünk önhöz, mint régi kartársához...

— Máris félbeszakították.

— Bocsanat, ha a tárgyi tévedésre kell figyelmeztetnem önöket. Ügyvédi kar nincs. Ilyen szervezetet a szovjet társadalmi berendezése nem ismer. Én nem vagyok az uraknak kartársa. Ha mint szervezett munkások jönnek az urak hozzám, akkor elvtársak vagyunk.

A szónok zavartan hümmögött, de azán újból rákezdte mondókáját.

— Kérem, vádbiztos elvtárs, a mi idefövetelünk célja világos és érthető.

— Halljuk.

— Arra akarjuk kérni, hogy informáljon bennünket, hogyan gondolja a szovjetkormányzat a mi elhelyezkedésünket az új társadalmi rendben. Milyen társadalmi funkciót szán nekünk? A törvények megalkotására, a törvénykezési eljárásra, a közigazgatásra gondolok.

A vádbiztos gunyosan, élesen felnevetett.

— Hát csak nem gondolják az urak, hogy a kapitalista rend piocait, mint testületet állítja be a szovjet szolgálatába? Az urakat, akik a magántulajdon azezségének védelmében hajtották végre a szegény embereket, akik mindenkiről két bőrt nyuztak le. Ha a proletárosztálynak oka van gyűlöletre régi társadalmi szervekkel szemben, akkor méltán fordul minden baragja elsősorban az ügyvédi kar ellen. Mint ügyvédek, nem használhatjuk az urakat, de mint egyszerű, dolgozó emberek szolgálhatjuk a proletárállamot.

Néma csönd, de a szónok még nem adja fel a kilátástalan küzdelmet.

— De mégis... Mi legyen velünk,

ügyvédekkel?

— Amikor az ecsedi lápot kiszáritották, törődött-e valaki a békák sorsával? Menjenek az urak utcát söpörni, vagy mit bánom én, klotzetet surolni. Végeztünk!

Itt nincs több beszélni való. Hideg és néma főhajítás és a leforrázott emberek otthagyták az irodát ahol hosszú éveket töltöttek hivatásuk gyakorlásában. Nincs már szükség rájuk, a hivatásos jogászok előtt bezárulnak a törvényszék kapui.

A feketeruhás testőr pár halk szót vált a vádbiztossal, mire az hátrafordult és kíváncsi tekintettel mérte végig Pistát. Majd kinyitotta az ajtót és hangosan, hogy Pista meghallhassa, ennyit mondott:

— Majd ha csemetek, küldje be hozzám a szerkesztő elvtársat.

Jó tíz percig kellett várakoznia. Végre éles csemetéhang berregett. A testőr széles mozdulattal tárta fel az ajtót.

— Parancsoljon szerkesztő elvtárs.

Pista belépett az oroszán barlangjába.

— Akták, füzetek, könyvek halmaza a hatalmas íróasztalon. Zilahy írásaiba temetkezik és fel sem néz, amikor Pista mögött becsukódik az ajtó.

— Jó napot, vádbiztos elvtárs.

Most feláll a székéről és átható tekintettel méri végig vendégét.

— Jó napot, szerkesztő elvtárs? Mivel lehetek szolgálatára?

— Mi, kérem, régi ismerősök vagyunk...

— Nem emlékszem az elvtársra...

— Még az egyetemről. Akkor tegeződő viszonyban voltunk. Együtt hallgattuk Conchát.

Rideg volt a válasz.

— Meglehet.

A hangból kiérezte Pista, hogy a vádbiztos egyáltalán nem akarja feljuttani

a barátságot. Tehát csak hivatalos forma. Így is rendben van, talán még jobb.

— Tehát valami ellenforradalmi ügyben kíván énelem tárgyalni...

Újból leült, de vendégét nem kinalta meg ülésével.

— Igen, már mi is nyomon vagyunk. De ha elvtárs utbaigazít, ha szolgálatot kíván tenni a proletárállamnak, érdeműl tudjuk be...

— Nem, nem tudok semmiféle ellenforradalomról...

A vádbiztos elcsodálkozva nézett rá.

— Akkor hát... nem értem...

— Én most mint emberhez jövök önhöz... Nem mint a forradalom vádbiztosához, hanem mint érzőszívű emberhez aki a tárgyalóteremben nem hallgathatott az érzélem szavára, mert talán nem ismerte a körülményeket...

— Várjon kérem... Mielőtt tovább folytatnám, figyelmeztetem valamire. Talán nem ismeri a szovjetállam törvényeit. És így nem tudja azt hogy aki az ellenforradalmárok érdekében szót emel, azokon segíteni igyekszik, azt szintén ellenforradalmárnak tekintjük és úgy bánunk el vele. Folytatni akarja?

— De mielőtt válaszolhatott volna, felnyitott az ajtó és a feketeruhás magas alakja jelent meg a küszöbön...

— Behoztuk.

A vádbiztos Pistához fordult.

— Még beszélni akarok önnel. Várja meg, amíg ezt a kis ügyet elintézem. Itt benn is megvárhatja. Foglaljon, kérem, helyet.

— Köszönöm.

A kályha mellé huzott egy börszéket és leült.

Két detektív Béla bácsit vezette be. Az esti lap szerkesztőjét.

A detektívek sarkon fordultak és a három ember magára maradt.

Béla bácsi feltűnően nyugodt volt. Arcán semmiféle izgalom nem mutatkozott.

Ugy látszik, már régóta elkészülhetett mindenre és nyugodtan vállalja magára az újabb kellemetlenséget.

— Zoltán Béla, ugy-e?

— Én vagyok...

— Ellenforradalmi összeesküvésben való részvétel gyanújában áll. Bizonyíté-

kaink egyelőre nincsenek. De a szovjet állam érdekei megkívánják, hogy internáltassam. Preventív intézkedés. A rendőrségnek helyzettem el.

Béla bácsi nyugodtan vette mindaz tudomásul. Meghajította a fejét, mintha távozni készülné, de ekkor hamiskán mosoly szaladt az arcára. Most játsza ki a foadut.

— Vádbiztos elvtárs, bizonyára nem vett figyelembe egy körülményt. Vagy nem szerzett tudomást róla.

— Milyen körülményt?

— Ez a dolog nem fog tárgyalásra kerülni. — Béla bácsi biztos volt a dolgában.

Gyilkos ironia rejtőzött a vádbiztos válaszában.

— No, talán ezt mégis én állapítom meg. Elhiheti, hogy én vagyok az illetékes.

Fel kell robbantani a bombát.

— Nem felejtettem el intézkedni, hogy a történetekről sürgönyileg értesítsék az unokafivéremet.

— Az unokafivérét? És miért nem a római pápát, vagy az angol királyt? Hát ki a maga unokafivére?

— Kicsoda? Az igazságügyi népbiztos? Az ön felebbvalója. Ő majd elintézi ezt az ostobaságot. Mi közöm nekem forradalomhoz és ellenforradalomhoz? Én egyszerű dolgozó ember vagyok, nem tördítenek az urakkal soha, az urak se tördítenek velem...

A vádbiztos a hasát fogta nevetésben.

— Az unokabátyjának sürgönyöz?

Ha... ha... ha... nagyon jó... Az igazságügyi népbiztos unokabátyjának? Hát kérem ne fáradjon... Elárulok magának valamit.

— Az akták között keresgéltem majd egy sürgönyblankettát huzott ki.

— Hát felolvasom önnek az igazságügyi népbiztos választát. Még meg sem kapta a sürgönyét és máris válaszolt. Így hangzik a válasz.

És nyomtatékosan kihangsúlyozva minden szót, olvasta:

— Zilahy vádbiztos elrendelem, hogy Zoltán Béla szerkesztőt fogassa el és intézkedéseimig internáltassa. További intézkedéseimet idejében közölöm. Zoltán népbiztos.

Ankét a konverzióról

Mit szól a nagyközönség Argetoianu rendkívüli jelentőségű javaslatához

Elismerés illeti Argetoianut

Miért van szükség konverzióra s főképp kényszeregyezésre?

Azért, mert úgy az ingatlan, mint a termények értéke úgy lesüllyedt a pénz vásárló erejéhez viszonyítva, hogy az ingatlan hozadéka ára már a kamatokat sem tudja fedezni.

Az államhatalomnak a segíthetőségre előfeltételül kell megteremtienie, hogy a hitelezőnek módjában álljon segítséget is nyújtani. A hitelezőnek tennie nem szabad. A pénznek forogni kell, tehát olyan módról kell gondolkodni, amelyik nem vezet a pénz elrejtésére.

A hitelező elégedjék meg 5 százalékos kamattal és 3 százalékos évi törlesztéssel, összesen 8 százalékos, olyképpen, hogy a 3 százalékos törlesztés mindig az eredeti összeg után számítódik. Akinek például van száz ezer lej adóssága, az mindaddig évi 3 ezer lejt fizet, míg csak le nem törleszti a tőkét. A viszonyok föltétlenül javulni fognak ilyen megoldás mellett is s akkor minden adós a kötelezettsége alul szabadulni igyekszik. Az állam a Nemzeti Bank útján nyújtson olcsó visszafizetési hitelt a pénzintézeteknek, hogy a hitellet ne akadjon meg. A bankok is hozhatnak áldozatot olyan formában, hogy az alaptőkéket részvény lebellyegzéssel le szállítják. Olyan forma ez is, mint az ingatlan kisajátítás. (Földreform.)

Törlesztés kölcsönökre, kellő utánjárás mellett, úgy gondolom, külföldi pénzt lehetne eleget kapni. Hiszen Svájcban a betét után nem fizetnek kamatot, hanem a betéteket fizetési díjat.

Argetoianut elismerés illeti meg, hogy bele mert nyulni a darázsészekbe.

Lisznyó.

Dr. Jány Győző.

Munkát, nem konverziót!

A kiinduló pont a gazdasági válság, amelynek egyik tünete a mezőgazda eladósodása. Nem szabad azonban elfelejteni, nemcsak a mezőgazda, hanem az iparos, a kézműves, kereskedő is el van adósodva. Tehát, ha segíteni akarunk az eladósodott gazdasági egyedeknek, úgy mindenkin kell segítenünk, mert az állam struktúrájának egyik alkotó elemét kisegíteni — a többi rovására, — több, mint helytelen: anarchikus és igazságtalan.

A konverziós törvény szentesíteni akarná a meglevő szokásokat, a nemfizetést, az önkéntes és a kényszerű moratóriumot. Ezek következményeit már találgatni sem kell, mert napjainkban megfigyelhetjük a káros hatásokat: lassu, de biztos tönkretétel, valamennyi termelő osztálynak, valamint ennek egyenes következményét, a közvetítéssel foglalkozók: bankok, kereskedők tönkretételét.

Segít tehát egy olyan törvény, amely ezt az állapotot rögzíti, avagy éppen súlyosbítja? Nem!

Meg kell tehát hozni egy ilyen törvényt? Nem!

Törvénytelen volt a nagy kamat, amely hatalmasra duzzasztotta az adósságokat, de ezt idejében kellett volna le törni. Már osztalék és más mindenféle formában kiöntötték a nagykamatos évek nyereségét, a konverzió büntetése másokat ér, mint akik a kamattöbblet éveinek hasznát bezebezték. Tovább megyek: a konverzió az érdekelt mezőgazdán nem segít.

Mi itt tehát a teendő?

Lehetővé kell tenni a kényszerűen pihenő gyárak üzembehozását, a beomlás előtt álló bányák megmentését, munkát adni a kézműveseknek, kisiparosoknak.

Hogyan történjék azonban mindez?

Tegyen eleget az állam fizetési kötelezettségeinek elsősorban belföldön. Fizesse ki szállítóit, nyugdíjait, tisztviselőit. E célból hozzon forgalomba több bankjegyet, — minden fedezet nélkül, — amelyet meghatározott mennyiségben, meghatározott időre mindenféle csekkben juttasson a haladó ipar- és kereskedelemhez, kötelezettségeinek teljesítése után.

A konverzió, mint ezt hozzászólásom elején megemlítettem, anarchikus s mint ilyen feltétlenül elvetendő, mert a ki

vánt cél helyett gyorsítani fogja a további tönkremenést.

Rendkívüli idők, rendkívüli eszközök igénybe vételét megengedik, sőt diktálják azokat, de csak olyanokat, amelyek hivatva vannak mindenkin segíteni, mindenki megkárosítása nélkül!

Marosvásárhely.

Rothstein Márton.

Gyors-segély

Minden konverzióra szoruló adós, földmunkás, kereskedő stb egyetért azzal, hogy a konverzió bármilyen módon lekésett.

Az adósságok redukálása, a hosszú moratórium már nem használnak semmit, mert a földműves a mai alacsony gabona és marhaárakkal, nem tudja azt az összeget előteremtteni, hogy adóját és redukált tartozásának legminimálisabb részletét is törlesse, ugyan ez az eset áll kereskedőkkel, iparosokkal stb.

Itt gyors segély kell és pedig készpénz özlön, ami nem jöhet csak bankoprés illetve infláció által és emellett 10—15 és maximum évi 8 százalékos kamattal, moratórium.

Ezáltal megindulna élénk kereskedelem

évi általános, minden adósra kiterjedő minden téren, a gazda tudná jó árban értékesíteni még meglevő gabonaállományát és más termékeit.

A közönségnek megjönne a vásárlási kedve és ereje, foglalkoztatná a kereskedőt, ez pedig eleget tehetne áru és bank tartozásainak, megindulna a már évek óta szünetelő építkezés, foglalkoztatná a munkanélkülieket, egy szóval minden téren megkezdődne az áldásos munka.

Nincs szükség az adósság redukciójára, nem kerülne a bankok a tönk szélére, az államnak pedig nem lenne szüksége, kölcsönöket fölvennie.

Tekintettel azonban arra, hogy az adósok ma nem élnek jövedelmükből, illetve keresetükből, a földműves gazda föl emészti a bankból kölcsön vett összeg csekély részét, így történik ez minden oldalon.

A segítség a legsürgősebben szükség van, mert nem tűr a legrövidebb halasztást sem, épp ezért megkívántatik, hogy a magas kormány soron kívül indítsa meg az inflációt, mert ha későn jön, az sem fogja a szükséges eredményt meghozni.

Dés.

J. K. kereskedő.

Törvényjavaslat a mai napig fennálló magánadósságok rendezéséről

1. Bármely adósnak joga van követelni hitelezőjétől, hogy tartozását 1932. január 1-től kezdve 10 év alatt 20 egyenlő féléves részletben utólagosan fizethesse. (Esetleg 1932 július 1-től) a következő kamatozás mellett:

- a) ha legalább egy éven át fizetett már kamatot, évi 9 százalékos kamattal,
- b) ha legalább 2 éven át fizetett már kamatot, évi 8 százalékos,
- c) ha legalább 3 éven át fizetett már kamatot, 7 százalékos,
- d) ha legalább 4 éven át fizetett már kamatot, évi 6 százalékos,
- e) ha legalább 5 éven át fizetett már kamatot, évi 5 százalékos kamatot köteles fizetni félévenként előre.

Aki nem fizetett rendszeres kamatot, vagy peresítve van, a lelet időre a törvényes, vagy megítélt kamatot tartozik elfogadni és úgy tekintetik, hogy arra az időre nem fizetett kamatot.

2. Akinek adóssága 1931 április 1 után keletkezett, kedvezményt nem élvez.

3. A betétekkel foglalkozó bankok szintén ugyanilyen feltételek mellett tartoznak fizetni a betéteseknek, csak a kamatláb évi 2—2 és fél—3 és fél és 4 százalékos, aszerint, hogy hány év óta élvezi a betétes a kamatot. A reeskompt visszafizetési kamatlába 4 százalékos.

4. A kényszeregyezési törvény hatálya kiterjesztetik mindenre, iparosokra

és mezőgazdákra is.

5. A kölcsönök eddigi egyéb feltételei: kezesség, váltó, bekebelezés sorrendje stb. változatlanul fennmaradnak.

Indokok. E javaslat előnyei: Nem kell pénz, nem kell állami garancia, kötvény kibocsátás. Magától megoldódik az egész kérdés azzal, hogy az adós, olcsó törlesztés kölcsönhöz jut azáltal, hogy a hitelezőket, erre törvénnyel kötelezzük.

Nem kell vagyondézma.

És a holnapi naptól kezdve nyugodtan mehet tovább az élet. Nem kell adósságot elengedni, de az adós mégis jól jár, mert kap moratóriumot és a terhe körül 50 százalékkal csökkennek, különösen azoknak, akik 5 év óta nagyobb kamatot fizettek viszont aki csak az utóbbi időben fizetett 14—18 százalékos kamatot, az is kap moratóriumot és csökken a terhe 9 százalékra.

Nem kell moratóriumos törvény.

A hitelező jól jár, mert nem kell engednie és mégis megkapja a pénzt teljes összegben kisebb kamatozás mellett.

E tervet mindenki — adós és hitelező is — örömmel üdvözölte és elfogadta.

Adósok kitörő örömmel fogadták és a legbecsületesebb megoldásnak tartják. Nem kell semmiféle konverzió.

Torda.

Balogh Elek dr.,
bankigazgató

Vagy konverzió, vagy infláció, vagy akármi — csak szabaduljunk...

Hónapok óta folyik országszerte a vita a konverzió körül, ez ma adós és bankár témája, ujságok ankétet folytatnak a nagyközönség hozzászólásaival és így tovább, — de a törvényjavaslat megszavazása késik, a kormány e témán bukófélben van és az adósokat napról-napra nyugtalanítja a helyzetük, a mindennapos aggodalom, hogy vajjon mi is lesz, megszavazzák-e, vagy sem a konverziót, fizetünk-e jövőben emberséges kamatot a felvett kölcsön után, a tőkéből kell-e törleszteni és mikor, vagy pedig sem ezt, sem azt, hanem bevárjuk majd a törvényt, lássuk, milyen lesz és azután hosszú évekre beosztva a megmaradt adósságot 50 százalékos csökkentéssel kell majd fizetnünk?

Ezek ma a mi töprengéseink és a sok huzavona ártalmas nagyon úgy a hitelezőkre, mint az adósokra nézve is.

Csupán egy dologgal vagyunk tisztában! Ugyanis, az uszarakamat-politika a kereskedelmet, ipart és a földművelő és birtokos osztályt teljesen tönkre tette. Nem is akartunk említeni tenni az adózás rossz és káros rendszeréről, amely nem törődött az évről-évre rosszabbodó helyzettel, évről-évre emelve adóinkat, nem péve tekintetbe semmiféle siránkozást, bizonyítást és érvelést.

Ma úgy a földműves, mint a kereskedő, iparos, tisztviselő, magánzó és mondhatjuk mindenre nézve, a helyzet türehtetlen és kibíratatlan. A forgalomba helyezett pénz eltűnt a piacról, az a kevés pedig, ami forgalomban észlelhető, elenyésző csekélyesség. A hitel és kereset megszűnt. A munka nincs megfizetve, az adók, monopol-cikkek, vám és vasúti tarifák rettenetes aránytalanságot mutatnak keresetünkkel és pénzforgalmunkkal szemben. A szalmazsákokban eldugott és elrejtett pénz,

zek, horribilis összegekre rugnak és így ugyanabban az arányban napról-napra nő a nyomor, mely körülöttünk uralkodik.

Ez így tovább nem mehet, — szükséges azonnali intézkedés és vagy konverziót, vagy inflációt, vagy akármit, akárhogy is nevezzük azt, — de tenni kell valamit!

Ha a jelenlegi kormány e témán bukni fog, — úgy az is biztos, hogy utódja, ha nem tenné meg a kellő intézkedéseket, ugyanilyen sorsa lesz.

Nincs mehetség, választani kell infláció és konverzió közt, mert, ha nem lesz konverzió, az infláció jönni fog magától, csak akkor már ne legyen késő: — „az operáció sikerült, de a beteg meghalt!” Ha konverzióra határozzák el magukat vezetőink, akkor ennek általánosnak kell lennie, nem csak egy osztály vegye ki a részét belőle, míg a többiek mostoha gyerekek gyanánt, üres zsebbel és télenül, irigylő nézzék mások adósságának konverztálását, míg ők vonaglanak az uszarakamat következményei alatt. Az államnak nem kell, nem szabad különbséget tenni adós és adós között, polgár és polgár között. Mert például az a városi pákereskedő, aki portékáját, ekéjét, földműves szerszámai, stb. többnyire falusiaknak adja el, ha ez nem fizeti meg annak ellenértékét, csak évtizedek után és akkor is csak felét, — mit fog csinálni hitelezőjével, aki nem akar tudni a konvertálásról és követeli áruinak az árát? Kényszeregyezésbe kergeti s azután, minthogy adóját és lejárt részleteit nem tudja fizetni, a biztos csőd következik, utóca kerül családostul, kenyér és hajlék nélkül. Így a kereskedő tönkre ment és az állam elveszít egy adóst, aki talán egymaga több adót fizetett, mint egy kisebb község összadóssága. Tehát az állam érdekeit is figyelembe kell venni és világos a helyzet, hogy adós és adós között különbséget tenni nem lehet és nem szabad.

A népen kell segíteni és lehet is, csak akarat kell hozzá! Nem az önérdéket, hanem a közérdeket kell szem előtt tartani. Vagy nincs talán olyan ember, aki ki merné mondani azt, amit gondol és érez?

Vajjon miért ne lehetne azok ellen, akik szalmazsákban őrzik vagyoniukat, egy pénz-lebellyegzési rendelettel jönni, 5, vagy 10 százalékos adóba venni, hisz úgy is van miből és eddig rejtették és menekültek az adósságok elől, — 40 százalékos bonokban kifizetni nekik, mely bonok belföldön forgalomképesek legyenek?

Vagy talán miért ne lehetne egy kisebb méretű infláció? Vagy, ha ezt ellenzik, és a konverziót nem lehetne megcsinálni, mert nincs hozzá pénz, — akkor kérdeim, miért ne lehetne egy spongyával mindenféle adósságot eltörölni és teljesen egy új életet kezdeni, egészséges alapon? Akkor nem kellene sem pénz, a konverzióhoz, és nem kellene félni sem az infláció következményeitől.

Ha joga volt valakinek az adósságok 50 százalékos csökkentésére, és a közvélemény és a nép moraj és zuglódás nélkül elfogadta, — úgy vajjon miért ne lehetne az adósságokat teljesen törölni, adós többé ne legyen, és meg lenne oldva e nagy feladat.

Erzsébetváros.

C. T. GHIMBASANU

★ ÜZENET AZ ANYAKNAK, szülőknek, pedagógusoknak érdeklődésére joggal számot tartó nagyjelentőségű, értékes munka, mely a nevelés kérdéseinek égető fontosságú problémáit tárgyalja. Ezen mű három kis kötetből áll. Minden kötet befejezett egész és külön-külön is kapható. Az első része tárgyalja a terhesség idejét, a kis gyermekkor, csecsemőkortól 2 éves korig, ára 90 lej. A második rész az óvodás korral és az első iskolai évekkel foglalkozik, ára 120 lej. A harmadik rész pedig a nevelés szempontjából legnehezebb kornak, a serdülés és az érettség korának a problémáit világítja meg. Ára 130 lej. Ezen könyvek megírásával dr. Stekel lecsi egyetemi tanár utórró munkát végzett. Ezen kötetek külön-külön is megrendelhetők. A három kötetet egyszerre véve, 340 lejért franco szállítja a Brassói Lapok könyvosztálya.

Asíra (Apolló) Mozdó BRASSÓ.

Február 25-étől csütörtöktől fut:

„Feleségem — a szélhámosnő”

című csodás filmremek.

Főszerepben NAGY KATÓ, akiebben a filmben önmagát felülmulja. Ezenkívül H. Rühmann Fritz Grünbaum, Theo Lingner működnek közre, az utóbbiak humoru film sikerében.

Jön: „GLORIA”

Főszerepben: Brigitte Helm és Gustav Fröhlich

Tfjúság

Rádium és arany a tengerben

Az emberek jobban ismerik az eget, mint a földet.

Az asztrológusok már nem fedezhetnek fel új csillagot az égen, mind összeszámolták már, a bolygók, holdak, napok, üstökösök számát pontosan ismerik, távolságukat kiszámították, fényerejüket lemérték, a legfinomabb műszerek segítségével.

A földet pedig csak alig most, az utolsó században kezdték közelebbről vizsgálni. Most pedig a tengert vették aprólékos és gondos megfigyelés alá.

A tengerek és óceánok mélységeiben a legfurcsább, groteszk állatokat fedezték fel. Erre a kémikusok a lombikokba tették a tengerek vizét és analízálták, mérték, különböző mélységekből hozva fel vizet. Eddig negyven elemet találtak a tenger vizében, közöttük a két legdrágább elemet, az aranyat és a rádiumot.

Csak a Fekete tengerben sok milliárd lejre rugó arany és rádium van, aminek a kivonását már a közeljövőben megkezdik.

APRÓSÁGOK

II. JÓZSEF (1741—1790.)

császár, a kalapos király, midőn beutazta Magyarországot, megfordult Nyiracsádon is. Jöttének hírére a község tanács elrendelte, hogy miután a felséges ur este jön a falun keresztül, ki kell az utcákat világítani. De hol vesznek annyi lámpást? Ez volt a bökkenő.

Annai istállólámpás nincs nem csak Nyiracsádon, de az egész környéken se, hogy az egész utca minden kapufélfájára jusson egy. Bíró uramnak belefájdult a feje, a jegyző urnak a tolla, végre a tanító urhoz folyamodtak jó tanácsért, akiről tudták, hogy nagytudományú férfi.

A tanító ur azt ajánlotta, hogy mivel úgy is tengeritörés ideje van, jó lenne tököket kivájni és rátűzni nagy karókra, a kivájt tökökbe pedig egy-egy gyertyát tenni.

Igy is történt.

Jött a felség, jól is mulatott az illumináción, még el is mosolyogta magát.

A Zsiros Palya Gergely esküdt uram hajlékának garádjára előtt II. József megállította a hintót és megszólította a bírót:

— Ugyan, mondja csak, ott egy tök nincsen kivilágítva. Miért van az?... Talán bizony valami rebellis ember lakik ott, vagy mi?

Bíró uram megijedt erre a gyanura; maga sem tudja, nem valami néma tüntetés akar-e lenni az a kivilágítatlan tök.

Sarkon fordul tehát és szalad a kivilágított helyre.

Kis idő múlva lelkesedő örömmel tér vissza:

— Felséges uram, ottan Zsiros Palya Gergely uram áll házanépével és gyönyörködik ezen a paradén és a tök, ami nincsen kiilluminálva, voltaképpen Zsiros Palya Gergely uramnak az ő kopasz feje.

GIOACCHINO ROSSINI
(1792—1868)

olasz zeneszerzőt felkereste egy ifjú zeneszerző, ki néhány apró szerzeményét eljátszotta előtte és kérte a mester véleményét.

— Hogy akarja ezeket a darabokat elnevezni? — kérdezte Rossini.

— „Elszört gondolatok”-nak.

— No, akkor fogadja meg tanácsomat és ne gyűjtse össze őket.

A kutyabecsület

Bundás becsületes, öreg házörző kutya volt.

Egyszer érezni kezdte, hogy nem bírja már sokáig betölteni hivatását, figyelemre intette hát a négy fiát és így szólt hozzájuk:

— Ideje volna, hogy meg tudjatok állni a magatok lábán, mert bizony én már nem sokáig lehetek köztetek. Menjetelek, nézzetek széjjel a világban és próbáljátok kifürkészni, mi a legfontosabb ahoz, hogy becsületes, jó kutyák legyetek. Amelyitek leghelyesebben itéli majd meg a kutyabecsület kíváncsimait, annak engedem át a helyemet.

Telt-múlt az idő és egyszerre csak hazajött a legidősebb fiú, Bundás kíváncsian kérdezte tőle:

— Nos, merre jártál és mit tanultál, fiam?

A fiú önértzetesen felelt:

— Nem mentem messzire, mert hamar

B. L. 8. OLDAL

megtanultam, hogy a kutyának legfontosabb, hogy ugatni tudjon.

Bundás megcsóválta fejét, mert ennél bizony jóval többet várt. De nem volt ideje sokáig gondolkodni, mert csakhamar megjött a második fiú. A kérdésre ez azt felelte:

— Bizony én megtanultam, hogy a kutyának legfontosabb, hogy harapni tudjon.

Bundás szóhoz sem tudott jutni, mert

Gerő tanár ur

Furcsa ember volt Gerő tanár ur. A diákjainak legalábbis ez volt róla a véleménye. Mindig egyforma fekete ruhában járt, orrán fekete keretes pászszemmel. Furcsán különös volt, ahogy bejött az osztályba és senkire sem nézve, elfoglalta helyét a katedrán. Óra után becsukta könyvét és nesztelen, halk lépteivel elhagyta a termet. Az egész osztály ellenséges indulattal fogadta, mikor először lépett be a tanterembe és ez az érzés később sem oszlik el.

A fiúk a régi, már feledésbe merült, diákcsinylek egész seregét végigszendítették Gerő tanár urral, de nagy bosszúságukra, semmivel sem tudták kikökeníteni fagyos nyugalmaiból. Beszerezték az asztala fiókját, hogy amikor ki akarta nyitni, előbb harapófogóval kellett kiszednie a szegeket. Összevarrták a kabátujját és tüszentőport hintettek a katedrára. De Gerő tanár ur mindig egyforma nyugalommal ült le a helyére, zsebóráját maga elé tette az asztalra és magyarázni kezdett.

Kovács Lacit már napok óta nem hagyta nyugodni ez az óra. Szünetkor maga köré gyűjtötte a fiukat és közösen elhatározták, hogy Gerő tanár ur óráját valahogyan megszerzik, hacsak egy pillanatra is és legújabb tréfájukat az óra segítségével fogják elkövetni.

Másnap, dolgozatírás közben, az igazgató hívatta a tanár urat. Amint kitette a lábát, a tollak koppanva estek a padokra és a fiúk, mint a megbolygatott méhkas, zugtak az asztal körül. Veres Dezső lecsapott az órára: Mit csináljak vele? — kérdezte.

— Dugjuk el a fiókba és ha keresni fogja, elhitetjük, hogy nem is hozta el ma az iskolába, hadd keresse otthon!

— Add csak — kapott utána Kovács Laci, Dezső kezéből kicsuszott az óra és

időközben megjött a harmadik fiú és határozottan mondta:

— Atyám, én foglalom el a helyedet, mert én megtanultam, hogy a kutyának legfontosabb, hogy ugatni és harapni tudjon.

— Kétségtelen, hogy eddig a legtöbbet te tanultad, — szólt Bundás, — de várjuk meg a legkisebb fiút, lássuk, vajjon ő mit tanult.

Elmúlt még jó idő, mire a legkisebbik is megjött. Tőle is megkérdezte Bundás, hogy mit tanult és mindnyájan kíváncsian várták válaszát. Ő szerényen huzódott meg egy sarokban és tisztelettel mondta:

— Atyám, én azt tanultam, hogy a jó kutyának nem szabad ész nélkül ugatnia, ok nélküli harapnia és hűségesen kell szolgálnia.

Bundás szerettel nézte legkisebb fiát és boldogan mondta:

— Most már nyugodtan várom a halált, mert nem vész ki velem a kutyabecsület.

R. S.

Vidám sarok

Anyuka almát oszt és ő magának mindössze egy felet hagy meg. Midőn Cuci ezt meglátja, nagy sajnálkozását fejezi ki, amiért Anyukának csak olyan kevés maradt és erővel vissza akarja adni az ő részét is. Anyuka persze nem fogadja el, hanem megdicséri Cucit, hogy milyen jó szíve van, Cuci ezen pár pillanatig gondolkodik, azután megszólal:

— Anyuka, tetszik látni, amiért nekem ilyen jó szívem van, tessék még azt a fél almát is nekem adni...

Beküldte Brach Ilonka, Nagykároly.

★

SZÁRAZ VIDÉK

— Igaz, hogy erre felé olyan ritkán esik az eső?

— Igaz biz' az! Vannak itt nálunk ötesztendő békák, amelyeknek még nem volt módjuk uszni megtanulni.

★

HELYES LOGIKA

— Mondd, mama, miért vadásszák az orosz lányokat és a tigriseket?

— Mert azok megölik a szelíd marhákat és báránykákat.

— Hát akkor, mama kérlek, miért nem vadásszák a mézsárosokat is?

Megfejtések

A február hó 13-iki mellékletünk Fejtörőjének helyes megfejtése:

Egyenlejtevény: Hódmezővásárhely.

Betűrejtvény: Legvár, Harang.

Oszloprejtvény: Himalája.

Nagyreszt helyes megfejtést küldtek be:

Henter Béla és Anna, Zongar Bözsike és Margit, Petke Ede, Rosenfeld Bella, Szász K. Dórián, Billitz Gyula és Géza, Markovits Edith, Wak Ivánka, Dénes Klári, Ambrus Vilma és Vili, Szabó Aranka, Dávid Árpád, Gyulai Pál, Buchsensfranner Armin, Egri Ferenc és Egri Sándor, Gessch Eleonóra, Maknics Mária és Ladó Lajos, Reissfeld Adolf, Fazekas János, Brach Ilonka, Ambrus Rózi, Schenk Dezső és Katona Béla, Lampel Margit, Román Gábor, Rosenberg Tibor, Lövy Eli és Eti, Erdős Lacika, Mihók Fülöp, Jenei Miklós, Miklós Mária, Szép Annus és Balázs Béla, Nagy Gizella, Fogel Helén, Mózes Mária, Sándor József, Zuhl Lili és Bándi, Ambrus Rózi, Markovits Edit, Elephant Béla, Balázs Gizike, Fazakas Bandó és Tildi, Rubiny Ilona, Citrom Lajos, Nagy Magdus és Bodor néni Jucikája.

A jutalomkönyvet sorshuzás útján Jenei Miklós, Román Gábor és Miklós Mária nyerték. Írják meg pontos címüket, életkorukat, milyen könyvet szeretnének körülbelül és mellékeljenek 10 lejes bélyegportóra.

Az „Tfjúság” szerkesztője üzeni:

GYEREKEK! Ki levelezne Nemes Nagy Zoltán brassói tizenegy éves kisfiával, aki már két esztendő óta gyöngesége miatt nem mehet iskolába. Megértő, vidám levelezőpajtást keres. Leveleteket először küldjétek a szerkesztőségbe, majd mi továbbítjuk. — N. N. Z., Brassó. A multkor, amikor bent jártál a szerkesztőségben, velem beszélél, a szerkesztő-bácsival és én irtam a könyvedre is. A leveleket nemsokára elküldöm.

M. József. Versed nagyon szentimentális, és gyerekes is, kissé fiatal vagy még a versfaragáshoz. Olvass sokat, főleg modern költők verseit, s majd azután hasonlítsd te magad össze a versedet, az elismerten nagy írók verseivel. Tanulni, Olvasni, Kritisikail érzésre szerelni! Szervusz! — C. L., Brassó. Keresztrejtvényed jó, de ne színésznőket használj rejtvényeidben. Pótold mással és küldd be még egyszer. Szívesen venném többi rejtvényedet is! — B. Jucikája. Édes gyermekem, a legnagyobb szeretettel köszöntelek és fogadunk az Ifjúság táborába, — de ird meg a nevedet, hogy tudjuk a mi Jucikánk nevét is! — B. B., Udvarhely. Nem kaptam meg Béla fiam irásait, pedig vártam. Ird meg a címet, szeretnék neked valamit küldeni. Szervusz!

B. I. Nagykároly. Ilonka, nem lehet a mai idők égető fájdalmát ócska kötőben adni. A gondolat jó, a forma azonban régi, nehézkes. Ezt nem azért írom, hogy elkésersítelek, hanem hogy irányítsalak. Irásaidat továbbra is várom.

Több ezer teljesen meggyógyult

TÜDŐBETEG

igazolja kiváló hatását az Oláh Károly plebános által feltalált Antiphthisin államilag engedélyezett tüdőbaj elleni gyógyszernek — Ismertető füzetet díjtalanul küld a gyógyszerkészítője OSVATH gyógyszer-tár Targu-Mures

Fejtörő

BETUREJTVENY

Lampel Mancsi, Szilágysomlyó.

A A A Ének om
A A A
A A A

Mózes Mária, Szilágysomlyó.

Anna kedd

Husvél Hétfő

KOCKAREJTVENY

Sándor József, Szászrégen.

A A A A A A Török lánynév

A A D F I Anekdóta

I M M M Idegen férfi név

M M O Könyörgés

O T Jelen

T Mássalhangzó

KERESZTREJTVENY

Szénbalázs Annus, Brassó.

1	2	3	4	
5				6
		8	9	
10	11		12	
	13		14	
15			16	17
		18	19	
20	21			22
	23			

Vízszintes sorok: 1. lenge szellő, 5. a kutya is ilyen, 6. papírmérték, 8. fájdalom, 10. öklőklő szerszám, 12. vallkendő, 13. derekon hordjuk, 14. termék, 15. levegő, 17. mult, 18. ujságban van, 20. nem valódi, 22. kötőszó, 23. férfinév.

Függőlegesen: 1. kertben, réten van, 2. világtalan, 3. haszon növény, 4. névmás, 5. királyok, kormányok kezében van, 7. sötét elmenté, 9. ceruza, toll teszi, 11. göröngy, 12. szeszes ital, 16. névmás, 18. vízben él, 19. verssorok végén találjuk, 21. dédapa apja, 22. névmás.

KACKES

SÜTEMENY

KÉRJEN MINDENÜTT

GAGEL

VEKNI

KENYÉR

FEBRUAR 27

Közgazdaság

ROVAT-ÉLEN:

Bukaresttől Berlinig

Odáig eljutottunk már, hogy az agrárt segíteni kell. Odáig is eljutottunk, hogy a bankot, amelyet az agrársegítés megnyomoritott, szintén segíteni kell, csak éppen odáig nem jutottunk el, hogy ki segítsen és aki segít, miből segítsen. A gomb megvan, csak éppen a ruha hiányzik hozzá.

A megértés mértékével sem vagyunk azonban megelégedve. Nálunk még csak ott tartanak, hogy segíteni kell, de még mindig nem érkeztek el oda, hogy segíteni muszáj. Még mindig csak annyi az egész, hogy kasztokat és osztályokat állítsanak fel, hogy ki beteg és azt méricskéljük, hogy ki mennyire beteg. Az egész világ haladóban és mikor az egész világ haladóban, kormányzatunk el akarja önmagával és velünk hitetni, hogy nálunk vannak inficiálatlan területek és vannak egyedek, akikben a kór csak éppen státszvizitre jár.

Nem tudatos rosszindulat ez a kiválasztás és méricskélés nem is állítjuk, hogy az, de állítjuk, hogy bünsös tudatlanság, amelynek jóvoltából tényleg pusztulunk és veszünk kell. A tudatlanság még mindig nem ismeri fel, hogy nincs agrár és nincs külön ipar, nincs kisebbségi és nincs többségi bank, csak mi mindannyian vagyunk, akik már alig vagyunk és vagy mindannyiunkkal történik valami, vagy ne történjék egyikünkkel semmi sem. Faji, nemzeti és rokonai kapcsolatok szerint adagolják az orvosságot, holott mindannyian egy szervezet és egység vagyunk, valamennyien és összesen Románia vagyunk, amelyet vagy meggyógyítanak, vagy veszni hagynak. De hagyják is!

Kiszakad a keserűség, mert éppen ma és Németországban látjuk az utat, amelyet követni és halljuk az orvosságot, amelyet adagolni kellene.

— A bankot meg kell segíteni — mondja az új szükségrendelet. A bankot a kormány köteles megsegíteni! — mondja a parancs.

Nem tesz kivételt és nem tesz megkülönböztetést, mert nyugaton már tisztában vannak azzal, hogy nem az agrárt és nemcsak tíz hektáron alul és nem a bankot és nemcsak a többségi nemzet tőkéjével dolgozó bankot kell megsegíteni, hanem az egész országot és valamennyi országokat, mert mindegyiknek színe veszett és lelke elszállóban.

Vajon mikor érnék el a párt intézkedések elkülönülésétől az egyetemes gazdasági érdek szféráig?

Vajon hány ezer esztendő távolságára van Berlin Bukaresttől?

KÖZSZÁLLÍTÁS KÖZMUNKA

MARCIUS 14.: Ilişna község (Szilágy megye) jegyzősége árlejtést tart Ilişna és Câmpia községek területein való vadászati jog bérbeadására. (Hiv. lap 36. sz.)

A nagybányai állami bányauzem igazgatósága árlejtést tart nyers vas és acél beszerzésére. (Hiv. lap 36. sz.)

A CFR vezérigazgatósága, Bukarest, árlejtést tart 100.000 kgr. acéleső beszerzésére. (Hiv. lap 39. sz.)

MARCIUS 15.: Az orsovai erdőigazgatóság árlejtést tart a Corteiul de Sus község határában levő erdőrésztlet bérbeadására. (Hiv. lap 37. sz.)

A CFR vezérigazgatósága árlejtést tart nagyobb mennyiségű festékanyag beszerzésére. (Hiv. lap 39. sz.)

MARCIUS 16.: A CFR vezérigazgatósága árlejtést tart nagyobb mennyiségű tegla beszerzésére. (Hiv. lap 39. sz.)

APRILIS 2.: A CFR vezérigazgatósága árlejtést tart nagyobb mennyiségű creozot beszerzésére. (Hiv. lap 39. sz.)

Franciaország a romániai származású fa bevitelét további intézkedésig beszüntette, minthogy a beviteli kvóta egyelőre kimerült. A beviteli tilalom nem vonatkozik az olyan román fára, amelyet február 26-ig bezárolag indítottak utnak. direkt Franciaországba.

Konverzió helyett moratórium

Hosszabb moratóriumot ajánlanak a nagybankok a mezőgazdasági adósságokra

A moratórium szólhat két évre is

Bukarest, február 25.
A román bankok szövetsége a küszöbön álló konverzióval kapcsolatosan megbeszélésre hívta össze a nagyobb fővárosi és vidéki bankok vezetőit.

A megbeszélésen az a vélemény alakult ki, hogy a konverzióval kapcsolatos helyzet közelről sem olyan tisztázódott, hogy a bankok bármilyen irányban végleges álláspontot foglalhatnak el.

Még most a konverzió előestéjén sem ismeretes a végleges javaslat, mert naponként módosítanak rajta és egyre újabb tervek merülnek fel a konverzió keresztülvitelét illetően. A bankok már azért sem beszélhetnek magáról a konverzióról, mert

nincsen még egy végleges és megbízható kimutatás arról, hogy tulajdonképpen milyen összegre rug a konverzió alá kerülő mezőgazdasági tartozás.

Ezzel szorosan függ össze az is, hogy jó volna végre tudni, hogy kategorizálják-e a konverzió szempontjából a mezőgazdasági adósságokat, illetőleg — hogy milyen mező-

gazdák adósságaira fogják kötelezővé tenni a konverziót?

A bankok reprezentánsai végül is a következő határozatot hozták:

— A Román Bankok Szövetsége azon a véleményen van, hogy a kormány egyelőre adjon egy hosszabb moratóriumot (esetleg két évre terjedő is) a mezőgazdasági adósságokra. Ezen átmeneti idő alatt annyira változhatik a gazdasági helyzet, hogy a konverziót a mainál előnyösebb körülmények között és könnyebb feltételek mellett lehetne keresztülvinni.

A bankok ezt a javaslatot még a mai nap folyamán Argetoianu pénzügyminiszter elé terjesztik. A két éves moratóriumra szóló bankjavaslat nem éppen új, mert ilyen hangok hallatszottak már, de eddig nyíltan nem mentek bele ilyen megoldásba a pénzügyezetek. Kérdés azonban, hogy mit szólnak a moratórium tervéhez a politikai pártok és maguk a mezőgazdák, minthogy ez csupán előadását jelentené az agráradósságok végleges rendezésének.

A patenta-fixa adó

Mit kell tudni a kereskedőnek, kisiparosnak, kézművesnek az ezévi adókviteléről?

Bukarest, február 25.
A kereskedők tanácsának (Sfatul Negustoresc) bukaresti központja felvilágosító kiadványt bocsátott ki, melyben közli a kereskedőkkel, kisiparosokkal és kézművesiparosokkal, hogy milyen rendszer alapján fogják ezeknek adóját ebben az évben kivetni.

A PATENTA-FIXA

Az új adótörvény a kereskedők, iparosok és kézművesek részére, akiknek 1929–30–31 években nem volt magasabb adóalapul szolgáló jövedelmük 150 ezer lejnél, a patenta-fixát lépteti életbe, mégpedig az alábbiak szerint:

Az első patenta-fixa kategóriába tartoznak azok, akiknek évi jövedelme nem haladja meg az 5 ezer lejt. Ezek 400 lej évi adót fizetnek. A második kategória jövedelme 5001–15.000 lej, fizet adót 1200 lejt. A harmadik kategória 15.001–25.000 lej, fizet adót 2300 lejt. A negyedik 25.001–40.000, fizet adót 3500 lejt. Az ötödik 40.001–50.000, fizet adót 4600 lejt. A hatodik 50.001–75.000, fizet adót 6800 lejt. A hetedik 75.001–100 ezer, fizet adót 9 ezer lejt. A nyolcadik kategó-

ria jövedelme 100.001–150 ezer lej, fizet adót évi 14 ezer lejt.

HOGY ÁLLAPITJÁK MEG AZ ADÓT?

A patenta-fixa törvény az adókvitelésnél a legutolsó 3 év adójának középátlányosát írja elő adóalapul. A kvitelés ennek következtében így történik: az a kereskedő, kinek jövedelme 1929-ben például 50 ezer lej volt, 1930-ban 40 ezer és 1931-ben 50 ezer, vagyis a három év alatti jövedelme 120 ezer lej volt, ennek egy harmada, vagyis 40 ezer lej után fizet adót a fent megállapított kategória szerint.

A pótdadót ezután is úgy vetik ki, mint ezelőtt. A kiegészítő adót (impozitul complementar) azok, akik patenta-fixát fizetnek, nem fizetik.

A registereknek és üzleti könyveknek bemutatása nem kötelező.

Az adókvitelésnél kizárólag az előző három év jövedelmi adatait veszik alapul s így az adókvitelő bizottság nem befolyásolhatja a kategóriába való beosztást.

Miképpen biztosítja pénztét legjobban a betétes?

A Brassói Általános Takarékpénztár terve a betétek biztosításáról

Brassó, február 25.

A bankok válságát elsősorban a betétesek nyugtalansága és türelmetlensége idézte fel. Amilyen mértékben rohanták meg a bankokat és követelték vissza és vették ki a pénzüket, olyan mértékben ártottak önmaguknak, a pénzügyezeteknek és az általános gazdasági érdeknek.

A szász pénzügyezetek is heteken át némán szemléltek a balgaság e tozódását, Nemrég azonban nyilvános felhívásban figyelmeztették a betéteseket, hogy sorsuk elválatlanul össze van forrva a bankokéval. Kinyilatkoztatták, hogy a maguk részéről is készek minden áldozatra: a részvényesek osztalékaikról, az igazgatósági tagok tiszteletdíjaikról, a tisztviselők a jobb javadalmazásról mondanak le, s további meeszenő megakarításokat is eszközölnek. Egyidejűleg azonban a betéteknek is van kötelessé-

gük: a nyugtonmaradás, a Stillhalte, másszóval a betétek érintetlenül hagyása.

A szász bankok ez akciója pénzügyezetenként változó, mert a viszonyok sem egyformák. Némelyek már majdnem befejezték, másoknál a legjobban uton van. Bennünket a Brassói Általános Takarékpénztár, a Kronstädter Allgemeine Sparkasse érdekel, ez a régi, kipróbált, nagyserű és nagystíliú pénzügyezet, melyhez szűkebb világunk, Brassó, a Barcaság, Háromszék, Küküllő, Csik, Gyergyó, Fogaras a gazdaság ezer meg ezer érdekszálaival fűződik, amelynek szolid és hasznos tevékenysége ezer meg ezer lakóháznak, vállalatnak, ipari és kereskedelmi érdekeltiségnek biztosította virágzó forgalmát, felemelkedését.

A Brassói Általános Takarékpénztár az utóbbi hónapokban roppant összegeket fizetett ki, többet, semmint bárki

gondolná. A maga jövőjének és vele a betétesek érdekeinek, vagyonának védelmére tehát — a tőkeösszetétel egyidejű megváltoztatásával — a Stillhalteakció keresztülvitelének alábbi módjait javasolja:

1. A takaré- és folyószámlabetétekből legalább száz millió lej fordíttassék a részvénytőke felemelésére és pedig olyképpen, hogy a betétesek ez összeg erejéig bemutatásra szóló elsőbbségi részvényeket jegyezzenek. 2. Legalább százötven millió lej betét két esztendőre zároltassék. Ez esetben a Sparkassa nem kényszerül rá, hogy követeléseit bírói úton hajtsa be. 3. Ha a két előző feltétel, a prioritási részvények jegyzése és a halasztó akció sikerül, az eddigi részvényesek a közgyűlésen kimondják az alapítókénak száz millióról ötven millióra való leszállítását, ami az elsőbbségi részvények tulajdonosainak előnyére és nagyobb biztonságára szolgál.

Mi a célja a banknak ezzel a programmal? Az, hogy magát minden eshetőséggel szemben biztosítsa. Pontosan kell tehát tudnia, mennyi pénzzel rendelkezik hosszabb időn keresztül. Ha a betétes nyugton marad és benn hagyja a pénzt a bankban, a banknak újra szabadkezve van s új üzletekre gondolhat, míg ma minden erejét arra kell fordítania, hogy a betétek igényeinek töredékes kielégítése végett, a követeléseit behajtsa.

S most, mondjuk meg, mi haszna lesz nyugodt magatartásából, türelmes várakozásából és jóhiszemű bizalmából a betétesnek?

Elsősorban a biztonság. Mihelyt a betétekből száz millió lej az elsőbbségi részvényekre változik át, a még fennmaradó takaré- és folyószámlabetétek többszörös biztonságot nyernek. A prioritási részvény tulajdonosa pedig előnyös papírhoz jut: tíz évi garanciát ad vele a bank, hogy a tiszta nyereségnek szétosztásra kerülő összegéből öt százalék kedvezményezett összeget kap. Ez összeg felosztása után kerül a fennmaradó tiszta nyereség egyenlő módon felosztásra a törzses és az elsőbbségi részvények között.

Mirevaló, — kérdezhetik — a 150 millió lej betétre is a Stillhalte? Egyszerűen arra, hogy vele a betétek is közreműködhesseknak annak a megakadályozásában, hogy a követelések kényszerbehajtásai és ezek által a saját betétek is kárt szenvedjenek.

A törzsrészvényesek bizonyos áldozatot hoznak azzal, ha az első két feltétel sikere esetén részvényükről feléről lemondanak. Ennek azonban meg kell lennie, hogy az elsőbbségi részvények jegyzői előnyt és kedvet kapjanak, de hozzájárulásukkal a törzsrészvények tőkéje is erősödik s a még nagyobb biztonság ugyancsak a törzsrészvényes javára szolgál.

Mi a célja mindezen intézkedéseknek?

Hogy a Sparkassa megszerezze azt az erőt, ami képessé teszi, hogy minden eshetőségre felkészülhessen, új üzleteket teremthessen, új hiteket nyújthasson, hogy kijusson abból a pillanatnyi válságból, melybe a betétesek nyugtalansága juttatta s újra mint szilárd, megbízható bankközpont szolgálhassa a szerencsésebb jövőt.

Hasonló Stillhalte mozgalmat indítottak nemrég a Nagyszebeni Általános Takarékpénztár, a Barcasági előlegező és számos más pénzügyezet is és nagy sikerrel. Betétesek, okos belátással hozzájárultak az akcióhoz. Nos, ami ott lehetséges, miért ne volna nálunk is?

Sürgős szükség ez és az egyetlen kiút a válságból. Ha a betétes visszatart attól, hogy a közösségnek, s az egyeseknek önmagának is javára szolgáló ezt a lépést megtegyje, akkor a Sparkassa számára nem marad más hátra, mint követeléseinek kénytelen kiméletlen behajtása, vagyonállományának a lehetőségekhez képest való megvédése. Ez azonban nemcsak az adósnak, de minden kereső osztálynak is a kára lesz. Aki a Sparkassa kölcsönével házat épített, most kénytelen lesz azt olcsón elvesztesztetni vagy elárvereztetni, aki gyárat létesített vagy felszerelt a Brassói Takarékpénztár segítségével, most kénytelen lesz üzemét beszüntetni vagy korlátozni, munkásait, tisztviselőit elbocsátani, vagy leépíteni. S miért? Mert a betétevő kiveszi pénztét a bankból, s a bank kénytelen a kihelyezett pénztét vieszaperelni, hogy türelmetlen és bizalmatlan betéteseit részben kielégíthesse.

Idáig azonban nem szabad jutniok a dolgoknak. Egyeseknek csak úgy mint a köznek érdeke, hogy a Brassói Általános Takarékpénztár, ép a mai válságos idők közepett, fennmaradjon, megerősödjék s mint szabad intézmény dolgozhasson Brassó, a Barcaság és a közeli környék közzgazdasága javára.

Hogy ez mit jelent mindenkire nézve, azt mindenki maga megállapíthatja, ha komoly érvek, reális szempontokra, a parancsoló körülményekre s a saját lelkiismeretére hallgat.

Nincs más út a kibontakozásra, mint az aggály nélküli, bizalomteljes Stillhalte.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó édesanya, nagymama és rokon

özv. Chósz Györgyné

szül. Höhn Klára
r. kath. igazg. tanító özvegye
f. hó 24-én hosszas szenvedés és a halotti szent-
ségek ajátos felvétele után, megszűnt élni.
Hült tetemét f. hó 26-án a. u. 4 órakor
fogjuk a róm. kath. temető halottas házából,
örök nyugalomra helyezni.

Nyugodjék békében!

Brassó, 1932 febr. 25.

A gyászoló család.

Szerkesztői üzenetek

Maroshéviz. Ez a szolász: a viszontlátással
Az angolban: Till we meet again! (Amíg ta-
lálkozunk.) Mondják ezt is: I'll see you again!
(Ismét látom!) Amerikában ez a szolász járja
bucsuznál: So long (oddig is). Közhasznála-
tu azonban bucsuzásnál is a Good bye (Isten
vele!), a német Grüss Gott-nak megfelelően.
A vitájukban tehát nincs perverztes.

020713. Sziveskedjék a dolgot még egyszer
közölni, bár úgy emlékszünk, hogy már vá-
lasztunk is a kérdésre.

K. I. Udvarhely. Lakbérletre vonatkozik a
törvény, de haszonbérletre nem.

Munkanélküli. Az első tessenek az ottani
adóhivatalban megkérdezni. — Igen, az egy-
házi adóért is történhetik foglalás.

Sz. M. Visszaható ereje nincs a mostaninak.
s aligha lesz a most készülő konverziós tör-
vénynek is, s így az említett, már elárvere-
zett birtokokra aligha terjed ki a hatálya.
De még minden történhetik, s így ez sem egé-
szén kizárt.

Atél. Szigorú bírálatot kér, tehát: naiv ver-
secske, mely semmi biztató költői tehetséget
el nem árul. Csak olvasson.

SORSJEGYEKRŐL:

Igazgató. F. M. D. B. Gy. I.-né. 083601. sz.
előfizető. B. kapitány. B. L. O. I. F. M.
(420416.) Sz. Gyula. Aninoasa. P. János. Schr-
er. 031601. Nagyszében. Szélszeg. (73131.) B.
J. D. Pál. G. János. M. Jenő. B. Vilmos. Zaj-
tai. 141710. sz. előfizető. Gyergyószentmiklós.
72243. sz. előfizető. 65249. sz. előfizető. Torda.
(Mentő.) N. Balánka. Erzsébetvárosi előfizető.
F. Gy. Vulkán. B. L. Anina. Sz. Aranka. K.
Sándor. B. I. Maroshéviz. H. Géza. ??? Gy.
Gy. Berthelot. B. Zs. Döbra. F. V. Déva. Sors-
jegyeik nem nyertek. R. Ferenc. Temesvár.
Ezek a sorsjegyek már mind teljesen értékte-
lenek. Nyereményük alig tesz ki 10 mostani
magyar fillért. K. B. Déva. A török sors-
jegyek huzásai 1928. október 1. óta szünetel-
nek és 1932. június 1-én fognak újra kezdő-
dni. A kérdezett 585345. sz. eddig nem nyert.
A magyar sorsjegyek teljesen értéktelenek. —
B. S. Lónya. Olasz vöröskereszt sorsjegye 35
lirát nyert. — G. Ignác. Egyik olasz vöröske-
reszt sorsjegye (02096—37.) 35 lirát nyert. —
K. József. Brassó. Szerb sorsjegyet (2161—8.)
13 dinárral kihúzták. A többi nem nyert.
Zajtai. A február 1-i huzásról még nem jött
jegyzék. E hó 20—25-ike közt kapjuk meg.
H. F. Olasz vöröskereszt sorsjegye (8192—42.)
43 lirát nyert. M. Szalács. Szerb sorsjegye
(531—22.) január 14-én 100 dinárt nyert. A
többi nem nyert. W. S. Osztrák sorsjegyet
1922. november 16-án 200 koronával kihúzták.
V. Rezső. Olasz vöröskereszt sorsjegyeit
(3354—38. és 731—43.) 43 és 35 lirával ki-
húzták.

Az összes bel- és külföldi sorsjegyne-
reményjegyzékeket állandóan figyelemmel
kíséri és kíváncsi felvilágosítást nyújt a
B. L. olvasóinak a Széplaki Takarékpénz-
tárt R. T. Berettyószéplak. (Suplacul de
Bărcănu, jud. Bihor.)

Még az acélidegzetű emberek-
nek is hasznos elolvasni

D. VOICYESI-FERENC:

című most megjelent könyvét. Szenteljünk
naponta 5 percet egészségünknek, hogy meg-
előzzük a bajt és megőrizzük egészségünket

Ára tűzve 231 Lei.

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasárnap betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50. illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

A legelőnyösebb tőkebefek-
tetés manapság is még min-
dig egy jól jövedelmező

bérház vagy egyéb ingatlan

jutányos megvétele.
Sok alkalmi vétel kínálko-
zik gyorsan határozó tőké-
sek számára.

V. W. Dressnandt & Co.
Brassó

a Kapu utca 52 (ezelőtt 60),
szám alatt nemrég ujonnan
megnyitott brassói közvetítési
irodában.

TEMETŐSKOCSI MEGVÉ-
TELRE kerestetik. Mühlbacher
Brassó, Hosszu-utca 23. 16987

Elhasznált borotvapengéiből
2 lejért újat csinálók. Gyűjtő-
hely: Binder szappanüzlet,
Brassó, Kapu-utca 48. 17003

Allást keres

Megyek házhöz férfi és gye-
rek ruhát, ugymint fordításo-
kat varrni, felelősség mellett,
80 lej egy napra. Cim Brassó,
Alsó-fővény-utca 3. Hirsch.
17005

Adminisztrátor állást keres,
20 évi gyakorlattal. Eddig
mindig nagyobb gazdaságok-
ban önállóan működtem, szak-
szerűen értem szállászatot, gyü-
mölcészetet, mezőgazdaságot,
virág- és konyhakertészetet,
gyümölcsfa és szállóoltvány-
iskolát, állat és baromfi ten-
yésztést, szeretnék nagyobb
város közelében fekvő birtok-
kon elhelyezkedni. Ajánlatot
„Szakember” jelige alatt a
brassói kiadóba kérek. 17009

Allást nyer

Akik becsületes munkával
pénzt akarnak keresni, irjanak
a brassói kiadóhivatalba „Vá-
laszbélyegyet kérünk” jeligére.
17004

Mindenest, románul tudót,
leányt, keresek. Popovici fő-
ügyész, Brassó, Jorga-sor 6.
16980

MEGBIZHATÓ SZAKERTŐ
KÖNYVELŐ elvállal könyv-
zárlatokat és adóügyeket. Cim
17002. szám alatt a brassói ki-
adóban.

Lakás

GYERMEKTELEN HÁZAS-
PÁR modern, tiszta butorozott
szobát és konyhát keres már-
ciusi beköltözésre. Ajánlatok
ármegjelöléssel a brassói ki-
adóba küldendők. 17008

Vegyes

DISTINGVÁLT fiatal uri-
ember, aki időnként Brassó-
ban tartózkodik, keres butoro-
zott szobát, lehetőleg jömege-
lenésű, független urinél. Ci-
meket „Kellemes társaság” jel-
igére a brassói kiadóba. 17001

Társas utazás Budapestre részletfizetésre!

Felvilágosítás és jelentkezés 1932 április 18-ig

Europa utazási iroda Brassó (Korona-szálló)

Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége Brassó és minden Európa
menetjegyi irodában, továbbá Mediator Tg.-Săcuiesc. — Utleve
nem szükséges. Indulás május 5-én. Részvételi díj 3 részletben
fizetendő márc. 1-től kezdődőleg Bpest-Bécs autókarr kirándulás

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Brassó—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-
interurban: 'szerk. és kiadóhivatal': 1-77 és 82.
București—Bukarest I, Boulevardul Schitu
Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64.

A BRASSOI LAPOK nyomdavállalatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyaror-
szágra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 fél-
évre 820, évente 1600 lej — **Egyes szám ára 5 lej**; Magyarországon 20 fillér.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str.
Ion Creangă 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dés: Str. S. Barnu-
ju 10. (Oszán Kálmán). — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác).
Maros, Marostorda és Kisküküllőmegyékre kerületi megbízott (Bernát Ernő) Tg.-Mureș. Str.
Câmpului 8. — Marosvásárhely: (Benjamin Árpád), Piața Reșele Ferdinand 53 — Nagyszé-
ben: Str. Turnului 13. (Szigetváry László). — Szatmár: Csokonai-utca 10 (Váradi József). —
Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-utca 31 (Varró Elek). — Szilágy-
somlyó: (Helperin Ernő). — Torda: Str. Reșele Ferdinand 25 (Dénes József).

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hir-
detőiroda. Részletes tárfakkal készséggel szolgálunk

Nem szavak, hanem tények bizonyítanak!

Háziasszonyok figyelmébe!

A minden oldalról: háztartások, ipari-, állami- és katonai
hatóságok által annyira dicsért

szabadalmazott mosókompresszor

D. R. P. 431.990 sz. német birodalmi és 19.600 sz. román szaba-
dalom, amely a

»Vaschteufel«

(MOSOÖRDÖG)

törv. védett név alatt forgalomba került, a brassói Gewerbeverein
nagytermében e hét szombatjáig bezárólag, naponta pontosan 4
órákor délután üzemben kerül bemutatásra, a modern mosási mo-
derről szóló érdekes előadás keretében.

Minden háziasszony meggyőződhetik arról, hogy a mosó-
ördöggel óriási hordó mosatlan 5 percen belül és kb. 25 dkg. kö-
zönséges házi szappan felhasználásával hófehérre mosható, anél-
kül, hogy a fekérmű, vagy a mosást végző háziasszony testi
egészsége, vagy kezeinek finomsága bármiben károsodik.

Kérjük az igen tisztelt háziasszonyokat, hogy minél szeny-
nyesebb fehérneműt, gallért, függönyt, munkásruhát is stb. ma-
gukkal hozzanak. A szennyest 5 percen belül, díjtalan, hófehérre
mosva visszakapják.

ECKEL EGON, WIEN, ezidőszent: Korona szálloda Brassó.

okozta fájdalmak hamar elmúlnak

Abban a pillanatban, ahogy Sloan's Liniment-
használnak, — nem masszírozva, csak kenget
ve — a fájdalom elmúlik. Apasztja a daganatot
azonnali könnyebbé és jó érzést szerez. Soha
se hiányozzék otthonunkból egy üveg Sloan's
Használgunk Sloan's Liniment-et rheuma, zsá-
b, ischias, hátfájás és min-
denemű izomfájdalom
ellen.

SLOAN'S
LINIMENT
megöli a fájdalmat.

Egy üveg ára 75 lei.

Ujítsa meg

lejárt előfizetését, hogy a lapot
zavartalanul és fennakadás nél-
kül küldhessük.

A kiadóhivatal.

HIRDETMÉNY.

A Racoșul de Susi (Felsőrákos) Hangya
szövetkezet korcsma és boltkezelői állásra f.
évi április 1-re pályázatot hirdet. Pályázati
határidő március 10. Fizetés a forgalom 4
és fél százaléka, lakás, fűtés, világítás. Ova-
dék 20.000 lej készpénz és 50.000 lej bekebe-
lezés biztosíték.

Igazgatóság.

Üzlethelyiség

kisebb lakással, kitűnő hely,
ujonnan létesítendő vegyes-
kereskedésnek kiadó. Brassó
Hosszu-utca 149

Impotencia!

(férfigyengeség).

Előrehaladott kor, kicsapongások, vagy be-
tegség által egyengült testi, bármilyen
életkorban egyszerű **külső kezelés** ál-
tal, **rádium** borogatások által gyógyítha-
tók Dr. Benewitz professzor, jénai (Német-
ország) egyetemi tanár által bevezetett és
állandóan ellenőrzött módszere alapján. Az
egyetlen kompromisszum, amelyeket a **felső**
egészségügyi tanács jóváhagyott.
Prospektust diszkréció melett — 20 lej
olyeig ellenében küld a képvislet: „Dela”
Bukarest I., Str. Biserica, Ene 14 I. em.

Építőipari könyvek

Soltész József: Családi és Weekendházak.
Több kidolgozott tervrajzzal. (Anyagismerte-
tés, modern építőanyagok, tervrajzok, költ-
ségvetések. Építkezések végrehajtása.) Ujdon-
ság. Ára 155 lej.

Némethy: Kőművesmesterség. Gyakorlati
kézikönyv kőművesek, munkavezetők, vállal-
kozók és kőművesmesteri vizsgára készülő se-
gédék és gyakornokok részére. Hatodik javi-
tott és bővített kiadás, 920 ábrával. Ára 408 L.

Bossányi: Kőműves és kőfaragó szer-
kezetek L 170

Bossányi: Építészeti alakatan „ 163

Clementis: Bádoggóság „ 149

Grofcsik: Építőipari anyagtan „ 136

Lázár—Streck: A házi vízvezeték, csa-
tornázás, gázberendezés „ 136

Littván: Ipari számtan és árkalku-
láció „ 109

Neményi P.: Vasbeton szerkezetek „ 476

Németh Zoltán: Az ács „ 115

„ „ Építők zsebkönyve „ 170

„ „ Betonmukák zseb-
könyve „ 170

Róth: Iparosok könyvvezetése „ 47

Raffay: Faipari szerkezettan „ 170

Wagen: Mázolók és szobafestők kézi-
könyve „ 136

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztálya

modern könyvkereskedésében, ahol nagy vá-
laszték van az összes szépirodalmi és műs-
za-
ki könyvekben. Posta megrendeléseket rak-
tárról, azonnal elintéztünk.